

Trūkst
finansējuma
specskolām

5. lappusē

Apdraudēta
bišu veselība

7. lappusē

Grozu un
foto izstādes

8. lappusē

Māja kā konfekte

● 30. septembrī ekspertu komisija pieņēma ekspluatācijā renovēto daudzdzīvokļu dzīvojamo māju Preiļos, Liepu ielā 24. Līdz ar to noslēgušies mājas siltināšanas darbi, kas tika veikti Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) aktivitātes «Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi» ietvaros

● Juris Abrickis (vidū) guvis lielu pieredzi mājas siltināšanas darbu organizēšanā, bet mājas iedzīvotāji ir apmierināti ar rezultātu. To atzina Lidiya Grauze (attēlā sēž) un arī Kristiāna Kurcenbauma, kas šajā namā bieži ciemojas pie vecmāmiņas un vēlētos, ka arī citās pilsētās un ciemos būtu līdzīgas, atjaunotas mājas. Foto: A.Šņepsts

Māja kā konfekte, bilst ikviens, kas vien ierauga šo zaļi pelēkos toņos krāsoto trīsstāvu namu ar jauno, mirdzošo jumta segumu, notekcaurulēm, pakešu logus un palozes, bruģētos celiņus, metāla ieejas durvis ar plastikāta nojumīti. Tas ir vizuālais efekts — mājas teicamais izskats, bet galvenais ieguvums ir siltuma ekonomija, par ko nama iedzīvotāji priecājas visvairāk. «Novadnieks» jau rakstīja, ka mājas apsaimniekošanu pārņēmusi iemītņieku izveidotā biedrība «Liepu iela 24», kuras pilnvarotais pārstāvis Juris Abrickis pārzināja un uzraudzīja renovācijas darbus. To gaitā veikta ēkas pamata cokola, sienu un bēniņu siltināšana, jumta, durvju, logu nomaiņa, apkures sistēmas renovācija un siltummezgla rekonstrukcija. Siltināšanas darbu veikšanai ņemts bankas aizdevums vairāk nekā 40 000 latu apmērā. Pusi no šīs summas segs ERAF finansējums. «Novadnieka» aptaujātie iedzīvotāji jau zina, ka, lai nomaksātu parādu, viņiem būs jāšķiras no 14 — 20 latiem ik mēnesi. Maksājamā parāda summa

atkarīga no dzīvokļa platības. Bankas aizdevums jānomaksā 10 gadu laikā. Domājam, ka mēs ietaupīsim uz apkures rēķina, tāpēc parāda atmaksu nejutīsim kā papildus slogu, teica Grauze ģimene. Siltināšanas efekts esot jūtams jau pašlaik. Kaut apkure vēl nav uzsākta, protams, arī āra temperatūra šoruden augstāka nekā parasti, dzīvokli esot silti, temperatūra turas 22 — 23 grādu robežās. To apgalvoja arī trešā stāva iedzīvotājs Ivans Luriņš, kurš piedevām norādīja, ka pēc jaunā jumta uzklāšanas vairs nav jābažījās par to, ka cauri griestiem varētu tecēt ūdens, kā tas bija līdz šim.

Uz jautājumu, kas siltināšanas procesā bija visgrūtākais, Juris Abrickis atbildēja, ka raizes radīja pārāk lielā birokrātija dokumentu kārtošā, kā arī saskaņošana par katru, kaut nelielu izmaiņu, pēc kā radās nepieciešamība darba gaitā. Un, protams, sākuma procesā grūtais pārliecināšanas, izskaidrošanas un vienošanās darbs ar mājas iedzīvotājiem.

Tagad nama iemītņiekiem padomā jau nākošie darbi. Atbilstoši mājas izska-

tam jāsakārto piegulošā teritorija. Zemes gabals, kas piesaistīts šai ēkai, gan ir pārliels, bez tam uz tā rēķina paplašināta arī pilsētas iela, kas ved garām. Par savu māju zemes gabalu lielumu cilvēki sāk interesēties tikai tadā gadījumā, ja ēku pārņēmuši savā apsaimniekošanā, secinā Juris Abrickis. Citos gadījumos maksājot uzlikto nodokli un nemaz nezinot, cik gabals liels un vai kādu daļu no tā tomēr neizmanto arī pašvaldība.

5. septembrī ekspertu komisija ekspluatācijā pieņēma arī siltināto 12 dzīvokļu māju Līvānos, Rīgas ielā 204, kur apsaimniekošanas biedrību vada Skaidrīte Vucēna. Šī nama iedzīvotāji bija pirmie Līvānu un Preiļu novadā, kas uzsāka renovāciju. Piecu dzīvokļu īpašnieki savu parāda daļu bankai jau atgriezuši.

2011. gadā ievērojami augusi dzīvokļu īpašnieku interese par ERAF finansējuma saņemšanu māju siltināšanai, tāpēc Ministru kabinets nolēmis šim mērķim papildus piešķirt 3,4 miljonus latu.

L.Rancāne

ABONĒJIET
«NOVADNIEKU»

novembrim un
decembrim.

UZMANĪBU!

! SĀKUSIES
PRESES
ABONĒŠANA
2012. GADAM!

NENOKAVĒJIET!

«Novadniekam» uzticīgā
lasītāja teic «jāvārdu» arī
uz 2012. gadu

Piecu novadu laikraksts «Novadnieks» atklājis parakstīšanās kampaņu nākamajam, 2012. gadam, un ar prieku redakcijā sagaidīja pirmo abonētāju — Annu Rubini no Preiļu novada Pelēcu pagasta. Cienījamus gadus sasniegusi kundze, bijusi matemātikas skolotāja, rajona, bet tagad — piecu novadu laikrakstam «Novadnieks» ir uzticīga daudzus gadus, un arī turpmāk savu ikdienu nevar iedomāties bez jaunākajām ziņām par notikumiem savā un apkārtnējos novados. Izlasu visu no pirmās līdz pēdējai lappusei, stāstīja pensionētā skolotāja, bet vēl lielāks prieks esot, ja avīzē kas stāstīts par viņas bijušo skolēnu darbiem, sasniegumiem. Ilgajā pedagoges darbā matemātika mācīta daudziem jo daudziem bērniem, un par visiem saglabājušās jaukas atmiņas. Varbūt kāds arī bija blēņdaris, bet bērniņa ir bērniņa, pēc tam cilvēks pieaug un kļūst gudrāks, izlābo savas kļūdas, saprotoši teic pieredzējusi pedagoge. Izaudzinājusi divas meitas, tagad dzīvo līdzī mazbērnu gaitām, panākumiem un raizēm. Tās ir tādas pašas kā daudzās citās ģimenēs, — kāds vēl mācās skolā, kāds studē, kāds meklē darbu, kāds aizbraucis strādāt uz ārzemēm. Katra reize, kad mazbērni apciemo vecmāmiņu, ir svētki.

Anna Rubine priecājas arī par bijušajiem kolēģiem Pelēcu pamatskolā, no kuras aizgāja pirms gadiem trim. Tā bija viņas vienīgā darbavieta 48 gadu garumā. No tiem 15 gadus — mācību daļas vadītāja. Bijušie darbabiedri Annu atceras, aicina uz skolas pasākumiem, ko viņa arī apmeklē. Nesen, atzīmējot Skolotāju dienu, Pelēcu pedagogi devās ekskursijā uz Lietuvu, un viņa ar prieku izmantoja ielūgumu braukt līdzi.

Anna Rubine teic paldies arī čaklajam pastniekam, kas jaunāko laikrakstu vienmēr piegādā laikus. Avīze atnes jaunākās ziņas par notikumiem laukos, pilsētās, skolās, par jaunumiem valstī, par dažādiem neparastiem atgadījumiem. Var izlasīt receptes, padomus, uzzināt, kas piedzimis, kas atvadījies no šīs pasaules, kam svinamas vārdadienas, ko vēsta Mēness kalendārs. Sēšanai un stādīšanai gan vairs nepietiekot spēka, tomēr dzīva radībiņa: visticam, divi minkas un suniņas mājas ikdienā rosību ienesot.

Savulaik nācies darīt daudz vīriešu darbus — malku zāgēt un skaldīt, plaut sienu, meitenes gados pat ecēt un kultivēt. Tētis bijis invalīds. Lai lielā ģimene iztiktu, smagi strādāja gan Anna, gan brāļi un māsas. Bet visu mūžu saglabāta dzīva interese par pasauli un cilvēkiem.

L.Rancāne

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeimā neievēlēto deputātu kompensācijām nepieciešami 266 173 lati

Valdība 11. oktobra sēdē lems par 266 173 latu piešķiršanu, lai nodrošinātu vienreizēja pabalsta triju mēnešalgu apmērā izmaksu 10. Saeimas deputātiem, kuri nav ievēlēti 11. Saeimā. Līdzekļi Saeimas kancelejai tiks meklēti budžeta programmā "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem". Lai nodrošinātu pabalstu izmaksu, Saeimas kancelejai ir nepieciešams papildu finansējums 266 173 latu apmērā, tajā skaitā pabalstiem 45 deputātiem — 214 500 latu, bet valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām — 51 673 latu.

Latgalē atklāta jauna pievadķēžu ražošanas rūpnīca

7. oktobrī Daugavpilī atklāja jaunu uzņēmuma "Ditton Chain" pievadķēžu ražošanas rūpnīcu. Tajā tiks ražotas augstas kvalitātes pievadķēžu eksportam uz Eiropas Savienības un ASV tirgu. Ar Eiropas Savienības un bankas Citadele piešķirto finansējumu Latgales uzņēmumā SIA "Ditton Chain" kopš 2010. gada aprīļa tika veikta ražošanas telpu rekonstrukcija, uzstādītas jaunās ražošanas iekārtas un sāka augstas kvalitātes auto pievadķēžu ražošana eksportam uz ES un ASV tirgu, kā arī potenciāli perspektīvo Krievijas un NVS valstu tirgu. Ražošanas telpu rekonstrukcijas ietvaros uzņēmumā ir uzstādīti Lielbritānijā ražoti virpošanas un apstrādes centri, Baltkrievijā ražotas metālapstrādes iekārtas, Japānā ražotas augstas precizitātes preses, kā arī citas ražošanas iekārtas, kuru lielākā daļa ir ļoti specifiskas un tikušas izgatavotas speciāli "Ditton Chain" vajadzībām. Uzņēmums plāno laika gaitā radīt līdz pat 120 darba vietas un pakāpeniski kāpināt ražošanas apjomus.

Latvija atteiksies no nāvessoda arī kara laikā

Latvija atteiksies no nāvessoda piemērošanas arī par noziedzīgiem, kas izdarīti kara laikā. To paredz Saeimas Ārlietu komisijas pirmajā lasījumā atbalstītais likumprojekts, ar ko mūsu valsts ratificē Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 13. protokolu par nāvessoda pilnīgu atcelšanu. Jau kopš 1996. gada Latvijā nāvessodam noteikts moratorijs — tas netiek piespriests un izpildīts nevienam notiesātajam. Neskatoties uz to, līdz šim Krimināllikumā bija paredzēta atsevišķa iespēja piespriest nāvessodu vīriešiem, kuri kara laikā izdarījuši slepkavību vainu sevišķi pastipriņošos apstākļos. Tomēr 2002. gadā Latvijas parakstītais Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 13. protokols paredz atteikties no nāvessoda piemērošanas arī kara laikā, ka nāvessods ir jāatceļ un to nevar nekādos apstākļos piespriest un izpildīt nevienai personai, jo tiesības uz dzīvību ir viena no galvenajām demokrātiskas sabiedrības pamatvērtībām. Ar Saeimā izskatāmo likumprojektu šis mūsu valsts parakstītais protokols tiks arī ratificēts. Līdz šim Latvijā bija viena no nedaudzajām Eiropas Padomes dalībvalstīm, kas konvencijas 13. protokolu vēl nebija ratificējusi. Likumprojekts par Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 13. protokola ratifikāciju divos lasījumos vēl jāskata Saeimā. Likumprojekts tiek izskatīts vienotā paketē ar attiecīgiem grozījumiem Sodū izpildes kodeksā, Krimināllikumā, Apzēlošanas likumā un likumā par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Teu vienmēr ir izvēle, ko darīt vispirms, ko pēc tam un ko nedarīt nemaz.

Zemes izpirkšanas termiņa pagarinājumu ir izmantojuši 56% zemes izpircēju

No 1. jūnija līdz 31. augustam zemes izpircējiem bija dota atkārtota iespēja izpirkt lietošanā esošo zemi, iesniedzot iesniegumus lēmumu saņemšanai par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu Valsts zemes dienestā (VZD), lai nezaudētu iepriekš ieguldītos privatizācijas sertifikātus.

Informācija par zemes izpirkšanas procesu tika publicēta dažādu valsts institūciju (VZD, Tieslietu ministrijas), kā arī novadu pašvaldību mājas lapās. Par zemes izpirkšanas termiņa pagarinājumu sabiedrību informēja arī centrālie un reģionālie mediji, aicinot nenokavēt izpirkšanas termiņus.

VZD klientu apkalpošanas centros un novadu pašvaldību domēs zemes izpircējiem bija iespēja saņemt informatīvus materiālus un bukletus, kā arī konsultācijas par zemes iegūšanu īpašumā par samaksu. Tuvojoties iesniegumu iesniegšanas beigu termiņam, augusta vidū potenciālie zemes izpircēji mobilajos tālruņos saņēma atgādinājumu par iespēju iesniegt iesniegumu VZD lietošanā piešķirtās zemes iegūšanai īpašumā.

Līdz augusta sākumam potenciālo zemes izpircēju aktivitāte bija vāja — iesniegumus VZD bija iesnieguši tikai 11% zemes izpircēju no prognozētā

kopējā skaita. Dokumentu iesniegšanas termiņa beigu posmā izpircēju aktivitāte pieauga, saņiedzot 56% zemes izpirkšanas termiņa beigu posmā. VZD uzskata, ka iemesls tam ir aktīvās informatīvās kampaņas (informācija medijos, izziņas), kā arī fakts, ka daudzi formalitāšu kārtošānu iestādēs atliek uz pēdējo brīdi.

Visaktīvāk zemi ir vēlējušies izpirkt Latgales reģionā (saņemti aptuveni 90 iesniegumi jeb 33% no kopējā iesniegumu skaita), kā arī Zemgalē (iesniegumu zemes izpirkšanas lēmuma saņemšanai iesniegušas aptuveni 84 personas jeb 31%).

VZD rīcībā esošie dati liecina, ka priekšapmaksu zemes izpirkšanai zemes reformas likumdošanā noteiktajā sākotnējā termiņā bija veikušas, bet kādu no zemes reformas likumdošanā noteiktajām darbībām, lai varētu noslēgt zemes izpirkuma līgumu ar Latvijas Hipotēku un zemes banku par zemes izpirkšanu, nebija izpildījušas apmēram 700 personas. No tām aptuveni 270 zemes izpircējiem šī pavasara zemes reformas likumdošanas grozījumi atļāva pabeigt iesākto zemes izpirkšanas procesu, jo līdz 2009. gada 31. augustam bija veikta izpirkamās zemes uzmērīšana. Apmēram 430 personas bija veikušas priekšapmaksu, bet līdz 2009. gada 31. augustam nebija

izpirkamo zemi uzmērījušas. Diemžēl šīs personas ir zaudējušas tiesības izpirkt zemi, jo termiņš izpirkamās zemes uzmērīšanai zemes reformas normatīvajā regulējumā netika pagarināts.

VZD atgādina, ka zemes izpirkšanas process tiks pabeigts vienīgi tad, ja līdz 2011. gada 30. decembrim tiks noslēgtas zemes izpirkuma līgums ar Hipotēku banku. Šis termiņš jāievēro visiem tiem zemes izpircējiem, kuri saņēmuši VZD lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu arī tajā gadījumā, ja lēmumā par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu norādīts, ka zemes izpirkuma līgums ar Hipotēku banku bija jānoslēdz trīs mēnešu laikā pēc tā saņemšanas, vai arī tajā ir norādīts cits termiņš zemes izpirkuma līguma slēgšanai.

Saskaņā ar Hipotēku bankas sniegto informāciju no 2011. gada 1. jūnija līdz 2011. gada 1. septembrim ir noslēgti 221 zemes izpirkuma līgumi par 358 zemes vienību izpirkšanu.

Zemes izpircēji informāciju par zemes izpirkšanas līguma noslēgšanu var saņemt Hipotēku bankas filiālēs, kā arī zvanot uz Hipotēku bankas informatīvo tālruni 80000100.

Ar jautājumiem par zemes izpirkšanas procesu zemes izpircēji ir acināti vērsties personīgi VZD klientu apkalpošanas centros vai arī zvanot pa informatīvo tālruni 67038800.

MK lemj par neatbilstošu 50 litru gāzes balonu izņemšanu no aprites

Ministru kabineta sēdē izskatīts jautājums par kvalitātes un drošuma prasībām neatbilstošu 50 litru (sarkano) gāzes balonu izņemšanu no aprites no 2013. gada 1. janvāra. MK noteikumos paredzēts liegums komersantiem uzpildīt un tirgotājiem piedāvāt tirdzniecības vietās gāzes balonus bez atbilstošām pārbaudēm, ko apliecina marķējums uz gāzes balona.

Latvijā aprītē esošo 50 litru tilpuma vairākkārtēji uzpildāmo balonu (kas ražoti vēl Padomju Savienībā saskaņā ar GOST tehniskajām prasībām) statuss tiek atzīts par neatbilstošu ES direktīvas prasībām. Šādiem baloniem būtu jāveic atbilstības pārvērtēšana, bet to nav iespējams veikt, jo baloniem nav saglabājusies ražotāja tehniskā dokumentācija. Faktiski šāda situācija ir

izveidojusies ar visiem 50 litru sarkanajiem baloniem, kas ir nākuši aprītē līdz 2003. gada 1. jūlijam — šādas dokumentācijas nav, un nav iespējams veikt šādu balonu sertificēšanu, līdz ar to tie nevar būt atbilstoši marķēti ar П (pi) marķējumu. Savukārt, šāda marķējuma neesamība norāda uz to, ka cilvēki nevar būt pārliecināti par to drošumu lietošanā.

Saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta datiem Latvijā 2009.-2010. gadā notikuši 12 nelaimes gadījumi, kuri saistīti ar māsaimniecībā lietojamo sašķidrinātās gāzes balonu sprādzieniem, un to rezultātā cietuši 11 un dzīvību zaudējuši 2 cilvēki.

Vienlaikus norādām, ka normatīvais regulējums neparedz vispārēju aizliegumu šādu balonu aprītei. Ja gāzes balonam ir tehniskā dokumentācija un tam ir veikta atbilstības pārvērtēšana vai tas ir atbilstoši direktīvas prasībām ražots gāzes balons, tad šādi 50 litru baloni aprītē saglabā-

sies arī pēc 2013. gada 1. janvāra.

Ekonomikas ministrija turpinās arī konsultācijas ar komersantiem jautājumā par skaidriem un iedzīvotājiem labvēlīgiem nosacījumiem prasībām neatbilstošu gāzes balonu nomaīnai. Komersanti šobrīd no savas puses apsver iespēju par depozīta sistēmas ieviešanu jauniem gāzes baloniem, kas ļautu māsaimniecībām ņemt gāzes balonus nomā, nevis iegādāties tos.

Minimālā mēneša darba alga 2012. gadā būs 200 lati

Minimālā mēneša darba alga 2012. gadā būs 200 lati, par to vienojās valdība, izskatot Labklājības ministrijas (LM) sagatavoto informatīvo ziņojumu "Priekšlikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru 2012. gadā".

Šādu lēmumu valdība pieņēma, ņemot vērā salīdzinoši nepastāvīgo ekonomisko attīstību valstī, strukturālā bezdarba riskus un atbilstoši ekonomiskajai situācijai veicamo fiskālo konsolidāciju, lai nepieļautu vispārējās valdības budžeta deficīta pieaugumu un nodrošinātu to zem 3% no IKP. Priekšlikumi par minimālās mēneša

darba algas apmēru 2012. gadā tika izskatīti Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) 11. augusta sēdē, kurā tās dalībnieki vienojās, ka minimālā mēneša darba alga 2012. gadā netiek pārskatīta un minimālās mēneša darba algas apmērs ir 200 lati.

Informatīvajā ziņojumā LM piedāvāja divus iespējamos minimālās mēneša darba algas apmērus 2012. gadā. Viens no tiem paredzēja nākamajā gadā paugstināt minimālo mēneša darba algu no 200 līdz 210 latiem. Savukārt otrs variants — saglabāt minimālo mēneša darba algu pašreizējā 200 latu apmērā. Saskaņā ar statistikas datiem 2011.

gada maijā strādājošo skaits, kuri saņēma mazāk par minimālo darba algu un minimālās mēneša darba algas apmērā bija 197,9 tūkst. cilvēku no darba ņēmēju kopskaita jeb 25,6%, tajā skaitā privātajā sektorā — 167,4 tūkst. cilvēku (32,6%) un sabiedriskajā sektorā — 28,4 tūkst. cilvēku (11,3%). Centrālā statistikas pārvalde sabiedriskajā sektorā neiekļauj sabiedriskās organizācijas — nodibinājumus, biedrības, fondus, politiskās un reliģiskās organizācijas.

Atgādinām, ka no 2011. gada 1. janvāra valstī minimālā mēneša darba alga ir 200 lati un minimālā stundas tarifa likme ir 1,189 lati.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Biedrība «Veloklubs Livāni» atklāj velodarbniecību un sabiedrisko centru

7. oktobrī Livānos, Rīgas ielā 77 (ieeja no pagalma puses, blakus šūšanas darbnīcai) durvis vēra biedrības «Veloklubs Livāni» sabiedriskais centrs un velodarbniecība.

Veloklubs Livānos darbojas jau vairākus gadus, rīkojot velosadzes dzīvesveidu. Atklāšanas pasākumā velokluba sveica sadarbības partneri, pašvaldība, vietējie uzņēmēji. Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, uzsverot, cik būtiska velotūristi ir atbilstoša infrastruktūra, teica:

— Pēdējos gados ietves Livānos tiek būvētas, domājot gan par gājējiem, gan velobraucējiem. Pēc dažiem gadiem veloceliņu tīkls jau būs izbūvēts visas pilsētas garumā un iesniegsies arī pagastu teritorijā. Tādējādi arī pašvaldība var atbalstīt aktīvu dzīvesveidu, pie viena sakārtojot pilsētvidi.

Biedrības «Veloklubs Livāni» valdes priekšsēdētājs Dainis Skrūzmanis informēja, ka biedrība sabiedrisko centru un velodarbniecību iekārtoja par Eiropas naudu, ieguldot arī savus līdzekļus. Realizēts projekts Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) pasākuma «Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā» ietvaros. Kopējais finansējuma apjoms sastāda 9990 latus, no kuriem 90 procentus apmaksāja ES, bet 10 procenti bija pašas biedrības līdzfinansējums.

Projekta ietvaros izveidots sabiedriskais centrs, kurā iekārtota semināru un konferenču telpa, un moderni aprīkota velodarbniecība.

Semināru un konferenču telpā jebkurš interesents varēs iepazīties ar velokluba darbību, tajā tiks rīkoti dažādi semināri, apmācības un prezentācijas. Savukārt velodarbniecībā ikviens

● Jaunatklātajā velodarbniecībā ar padomu talkā nāks Daniels Skrūzmanis (no kreisās) un biedrības «Veloklubs Livāni» valdes priekšsēdētājs Dainis Skrūzmanis.

iedzīvotājs, izmantojot velodarbniecības iekārtas un instrumentus, varēs bez maksas salabot savu velosipēdu, kā arī saņemt speciālista konsultācijas par remontēšanu un apkopi.

Uzsākta apkures sezona

Pamatojoties uz Livānu novada domes izpilddirektora Ulda Skreivera 2011. gada 7. oktobra rīkojumu «Par apkures uzsākšanu», sākot no 10. oktobra Livānu novadā ir uzsākta apkures sezona.

Kā informē Livānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, siltuma padevei vispirms tiek pieslēgtas novada izglītības iestādes un pirmsskolas izglītības iestādes. Apkurei tiek pieslēgtas arī daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, taču iedzīvotājiem ir iespēja apkurei pieslēgties arī vēlāk, noformējot rakstisku iesniegumu domei, kuru paraksta mājas vecākais.

DOMES SĒDES LĒMUMI

Livānu novada domes kārtējā sēdē izskatīti vairāki desmiti jautājumu un pieņemti attiecīgi lēmumi.

Piešķirti līdzekļi

Pašvaldības deputāti pieņēma lēmumu piešķirt līdzekļus 30 004 latu apmērā papilddarbu apmaksai, veicot remontu J.Graubiņa Livānu mūzikas un mākslas skolas ēkā. Šo darbu izmaksas nebija iekļautas ERAF projektā «Livānu novada pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšana». Līdzekļus 14 620 latu apmērā paredzēts piešķirt no Livānu novada domes 2011. gada pamatbudžetā «Izdevumi neparedzētiem gadījumiem» plānotā finansējuma, bet 15 384 latus — no iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildus ieņēmumiem, veicot atbilstošus grozījumus novada domes 2011. gada pamatbudžetā.

Izskatot Livānu novada domes izpilddirektora Ulda Skreivera ierosinājumu par līdzekļu piešķiršanu papilddarbu apmaksai pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» filiāles «Pastariņi» ēkā Avotu ielā 2, kuru izmaksas nav iekļautas ERAF projektā «Livānu novada pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšana», dome nolēma papildus piešķirt 55 245 latus. Finansējums tiks piešķirts no iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildus ieņēmumiem, veicot atbilstošus grozījumus Livānu novada domes 2011. gada pamatbudžetā.

Apstiprina nekustamā īpašuma nodokļa parāda nomaksas grafiku

Izskatīts SIA «Latvijas īpašumi» iesniegums par divu nekustamo īpašumu nodokļu parāda nomaksu atbilstoši sastādītajam grafikam. Saskaņā ar Turku pagasta valdes ierosinājumu un pamatojoties uz attiecīgiem likumiem, nolēms nekustamā īpašuma nodokļa parāda, kas

2011. gada 19. septembrī bija 564 latu apmērā, apmaksu un tekošo maksājumu par 2011. gada ceturto ceturksni 32 latu apmērā veikt pēc noteiktā grafika līdz 2012. gada 1. augustam, ik mēnesi maksājot 50 latus. Šī summa jāmaksā papildus nekustamā īpašuma nodokļa maksājumiem, kas veicami likumā noteiktajos termiņos.

Piešķirts pašvaldības līdzfinansējums

Izskatīta biedrības «Preiļu rajona partnerība» vēstule «Par projektu apstiprināšanu» par līdzfinansējuma piešķiršanu Livānu novada un Preiļu novada mazo grantu konkursā «Iedzīvotāji veido savu vidi». Nolemts piešķirt līdzekļus — kopsummā 1747 latu — šādiem Livānu novadā atbalstītiem projektiem: «Āra skatuves izbūve», ko iesniegusi Rožupes pamatskola, «Mūsu māja — mūsu pils» (iesniedza iniciatīvas grupa «Jaunsilavas rūķi»), «Veļas mazgātuvju izveide» (iniciatīvas grupa «Turku aktivisti»), «Sutru pamatskolas teritorijas labiekārtošana» (iniciatīvas grupa «Dubultprieks»), «Livānu novada kultūras centra mājas lapas www.kclivani.lv izveidošana» (iniciatīvas grupa «Mēs kultūrai»). Nolemts slēgt līgumu ar biedrību «Preiļu rajona partnerība» par piešķirto līdzekļu izlietojumu paredzētajiem mērķiem.

Atļāva iznomāt telpas un apstiprināja telpu nomas maksu

Domes sēdē izskatīts jautājums par telpu iznomāšanu autoskolai «Impērija». Pieņemts lēmums atļaut Livānu 2. vidusskolai iznomāt telpas 47,1 kvadrātmetra platībā un koplietošanas telpas autoskolai «Impērija» ceļu satiksmes noteikumu teorētiskai apmācībai. Telpas iznomātas no 1. oktobra uz vienu gadu saskaņā ar mācību

Būs veloceliņš Jaunsilavas ciematā

Lauku atbalsta dienestā atbalstīts Livānu novada domes iesniegtais projekts «Veloceliņa izbūve Jaunsilavas ciema iedzīvotāju satiksmes drošības uzlabošanai».

Projekts paredz izbūvēt veloceliņu, kas būs turpinājums jau izveidotajam veloceliņam un savienos Livānu pilsētu ar netālo Jaunsilavas ciemata centru Turku pagastā, kur atrodas viena no lielākajām novada lauku pamatskolām — Jaunsilavas pamatskola,

kā arī blīvi apdzīvots ciemats ar individuālo un daudzdzīvokļu apbūvi.

Tā kā Jaunsilavas pamatskolā mācās bērni arī no tuvejās Livānu pilsētas, tad veloceliņam būs būtiska nozīme bērnu drošības uzlabošanā, jo skolēniem vairs nebūs jāiet pa ceļa braucamo daļu. Vēl jo vairāk tādēļ, ka ceļā uz skolu nākas šķērsot arī dzelzceļa pārbrauktuvi.

Kopējās projekta izmaksas sastāda 53 033 latus, paredzētie darbi jāpaveic līdz 2012. gada 30. novembrim.

līdzekļiem. Lēmums tiks iesniegts Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomē.

Piešķirta papildus amata vienība, noteikta mācību maksa

Izskatot Jēkaba Graubiņa Livānu mūzikas un mākslas skolas vēstuli par papildus amata vienības «izglītības iestādes direktora vietnieks» piešķiršanu 0,25 likmju apmērā un izmaiņām amata vienību sarakstā, veicot izmaiņas amata nosaukumos, pieņemts attiecīgs lēmums. Sākot ar 2011. gada 1. septembri, mūzikas un mākslas skolā papildus izveidota amata vienība «izglītības iestādes direktora vietnieks» 0,25 likmju apmērā un ar atalgojumu atbilstoši pedagogu tarififikācijai. Noteikts, ka izdevumi jaunizveidotās amata vienības atalgojumam un darba devēja sociālās apdrošināšanas obligātajam iemaksām tiks finansēti no Jēkaba Graubiņa Livānu mūzikas un mākslas skolas 2011. gada budžetā plānotajiem līdzekļiem.

Domes sēdē noteikta arī mācību maksa mūzikas un mākslas skolas sagatavošanas grupā. No 1. oktobra Livānu mūzikas un mākslas skolā atvērta pašapmaksas sagatavošanas grupa audzēkņiem, kas vēlas apgūt tēlotājmākslas pamatus. Skola noteikusi maksu, ko domes sēdē deputāti apstiprināja — trīs latu mēnesi. Noteikts, ka mākslas programmas sagatavošanas grupu audzēkņu mācību maksa tiks novirzīta pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajam iemaksām, kā arī mācību līdzekļu iegādei. Livānu novada izglītības pārvaldes vadītāja Aija Usāne pilnvarota saskaņot no sagatavošanas grupu audzēkņu mācību maksas finansējamo pedagogu tarififikāciju.

Nems aizņēmumu Valsts kasē

Lai nodrošinātu Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmas ietvaros izstrādātā projekta «Livānu novada pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšana» realizāciju un nepieciešamību nodrošināt priekšfinansējumu un pašvaldības līdzfinansējumu projekta īstenošanai, nolēms ņemt aizņēmumu 23 281 latu apmērā Valsts kasē uz desmit gadiem. Aizdevums tiks ņemts ar atlikto pamatsummas maksājumu uz vienu gadu, paredzot apmaksu domes budžetā un garantējot kredīta atmaksu ar domes finanšu

Pansionātā «Preiļi» nosvinēta dziesmota jubileja

Pagājušajā pirmdienā, 3. oktobrī, skaistus un dziesmotus svētkus — 90 gadu jubileju — nosvinēja pansionāta «Preiļi» iemītniece Anna Romanovska, informē pansionāta vadītāja Juta Fadejeva.

Annas kundzes dzīvē ir bijuši gan skaisti mirkļi, draudzība, mīlestība ģimenē, gan pārdzīvotumu pilni brīži, tajā skaitā arī pārciestie Otrā pasaules kara gadi. Tomēr visas dzīves garumā jubilāre ir gājusi rokrokā ar mīlestību uz dziesmu.

Anna Romanovska savulaik dziedājusi Pieniņu katoļu draudzes kori, arī Saunas pagasta folkloras ansambli «Bindari». Ierakstos glabājas vairāk nekā 300 viņas iedziedāto dziesmu. Ar folkloras ansambli būts gan Rēzeknē, Rīgā, Ludzā, tāpat citās mūsu valsts pilsētās un ciemos, ko kundze atceras ar siltumu sirdī.

Jubilejas reizē brašo dziedātāju atcerējās un sveica pansionāta «Preiļi» iemītnieki un darbinieku kolektīvs. Krāšņus ziedus Preiļu

● Skanīgas un dziesmotas 90. dzimšanas dienas svinības izdevās pansionāta «Preiļi» iemītniecei Annai Romanovskai (attēlā vidū). Visu mūžu rokrokā ar dziesmu gājusi, arī jubilejā viņa saņēma muzikālus sveicienus no pansionāta darbiniekiem, Salas pamatskolas kolektīva un saviem tuviniekiem.

novada domes vārdā pasniedza domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Anspoks. Bija ieradušies

novada sociālā dienesta un novada pensionāru biedrības pārstāvji, dēls Alberts, mazdēls Edmunds un vedekla Rita. Toties radi un draugi bija ieradušies ne vien no Saunas un Rušonas pagasta, bet arī Rēzeknes un Viļāniem.

Īpašu pārsteigumu jubilārei sagādāja Salas pamatskolas kolektīvs. Dāvanā — dziesmu koncerts, «veltīts Aneitei», un apsveikuma vārdi — par skaistajām dziesmām un sirds siltumu un labestību, par to, ka pasaulē nestas Smelteru puses dziesmas, par palīdzību un padomu jaunās paaudzes audzināšanā, par savas dzimtas vēstures saglabāšanu.

Pati Anna Romanovska bija ļoti priecīga par šo koncertu, jo tas ļāvis viņai atcerēties jaunību un dziedātās dziesmas. Juta Fadejeva teic, ka kundze piedziedājusi līdz saviem novadniekiem daudz dziesmas, bet noslēgumā viena pati nodziedājusi kādu sev mīļu dziesmu.

Vēlāk tika klāts svinību galds ar krāšņu torti, ko dāvāja pansionāta kolektīvs, un cienastiem, ko sarūpējuši radi. Noslēgumā — atmiņas, atmiņas, atmiņas...

Pēc jaunas tehnoloģijas labo pērnās ziemas sabojāto jumtu

Pagājušajā nedēļā daudz preiļiešu pārstieguma pilnos skatienus piesaistīja Preiļu mūzikas un mākslas skolas ēkas jumts. Pa to, šurp turp valkājot šlūtenes, no kurām šņākdami plūda ūdens putekļi, rosījās vīri. Kas tā par ekstrēmu darbošanos, «Novadniekam» pastāstīja mūzikas un mākslas skolas direktors Alberts Vucāns.

«Glābjam, ko pērnā ziema sabojāja, remontējam jumtu,» saka skolas direktors. «Pagājušā gada Ziemassvētkos piedzīvotā lielā snigšana, vēlākie salī un atkušņi nenāca par labu nedz jumtam, kura segums uzklāts aptuveni pirms sešdesmit gadiem, nedz telpām. Tā kā bēniņos savulaik ierīkotā ventilācijas un vēdināšanas sistēma praktiski nedarbojās, siltais gaiss no ēkas bēniņu telpas neaizplūda. Šī iemesla dēļ uz jumtu sakritušais sniegs pārvērtās ledū, kusa, daudzas telpas satecēja.»

Skolas vadība aprēķināja zaudējumus un sagatavoja dokumentāciju, lai saņemtu kompensāciju par sliktu laika apstākļu radītajiem zaudējumiem. Vidēs aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija līdzekļus piešķīra, un tagad, kad jau iestājies rudens, uz skolas jumta beidzot notiek remontdarbi. A.Vucāns stāsta, ka ar to nodarbojas kāda firma no Rīgas, jo jumts tiek labots pēc pavisam jaunas tehnoloģijas, kāda līdz šim Preiļos nav pielietota. To atzīst arī Preiļu novada domes tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels. Viņš teic, ka par šādām iespējām, nemainot segumu, salabot veco klājumu, pirmo reizi dzirdējuši seminārā. Runa ir par firmas *Alchimica* pielietotajiem hidroizolācijas materiāliem uz poliuretāna bāzes un specifiskajiem priekšdarbiem.

● Uz Preiļu mūzikas un mākslas skolas ēkas jumta speciālisti ar augstspiediena mazgājamām iekārtām novāc nosēdumus un netirumus. Pēc tam klājums tiks apstrādāts pēc jaunas tehnoloģijas, kas nodrošinās ūdens necaurlaidību. Foto: L.Kirillova

Remontētāji vispirms ar augstspiediena mazgājamām iekārtām notīra veco skārda jumtu — atlobījušos krāsu, putekļu nosēdumus, vēja sanestās lapas, zarus un tos «labumus», ko uz jumta atstājusi stārķu ģimene. Tad klājumu nogruntēs ar jau minēto *Alchimica* materiālu, visas plaisas, šķirbas un caurumiņi (arī tie, kas radušies, cērtot salušo ledū) tiks aizdarīti ar hermētiku un pēc tam noklāti ar poliuretāna materiālu, kas segumu padarīs ūdens necaurlaidīgu. A.Vucāns visvairāk priecīgs par to, ka speciālisti solot vismaz 15 gadu garantiju, bet speciālajā literatūrā lasīts, ka šādi apstrādāti jumti kalpo 25 gadus un pat ilgāk.

Direktors atklāj, ka sešdesmit gadu laikā kopš ēkas nodošanas ekspluatācijā sabrukušas un nederīgas kļuvušas bēniņos ierīkotās vēdināšanas iekārtas. Tās tagad tiek nomainītas, pienākumi

uzticēti SIA «Resurss plus» darbiniekiem. Paredzēta arī bēniņu pārseguma siltināšana, sakārtos lietus ūdeņu notek sistēmu. Protams, arī iekštelpās notiek kosmētiski uzlabojumi klasēs, kur bija satecējušas sienas.

«Ar cerībām gaidām apkures sezonas sākumu, jo uzstādīts jauns siltummezgls. Vecā iekārta bija uzstādīta nepareizi, abos ēkas spārnos ziemā bija ļoti krāsas temperatūras atšķirības, pat līdz sešiem grādiem. Tā kā nomainīta arī daļa radiatoru, ceram, ka šoziem būs gan silti, gan par apkuri mazāk jāmaksā. Piemēram, 2010. gadā no mūzikas un mākslas skolas budžeta 13 800 latu bija jāsamaksā par apkuri. Sīkāk rēķinot, tie bija 2,40 latu par kvadrātmetru mēnesi. Tas ir ļoti, ļoti daudz, visa nauda izkūpēja gaisā. Ja izdotos kaut pusi ietaupīt, mēs varētu praktiski visam pūtēju orķestrim atjaunot instrumentus.»

Deputāti uzņēmējus uzklausi, bet stāstītajam nenoticēja

29. septembrī notikušajā kārtējā novada domes sēdē deputāti izskatīja SIA «Agro Food Holding Lily» iesniegumu, kurā izteikta vēlme novada teritorijā — Preiļu, Aizkalnes un Pelēcu pagastā — nomāt zemes teritorijas.

Kas ir šis uzņēmums un kādi ir tā plāni novadā, deputātiem stāstīja uzņēmuma pārstāvis Oskars Brežģis, uzsverot plānoto ekoloģiski tīru dārzenu, zaļumu, ogu, zivju audzēšanu, pārstrādi, fasēšanu un realizāciju. Holdings vēlas nomāt vairākus pašvaldībai piederošus un neizmantotus zemes gabalus novada trijos pagastos. Līdzatvestajā prezentācijā isumā varēja aplūkot uzņēmuma turpmākos plānus, ko deputāti uztvēra ar krietnu devu pārstieguma un neticības. Katrā zemes gabalā, ja pašvaldība tos iznomās, paredzēts būvēt siltumnīcas, kurās tiks audzēti ekoloģiski dārzeni pēc vismūsdienīgākajām amerikāņu tehnoloģijām, pārstrādes, fasēšanas ceļus, noliktavas. Siltumnīcu apkurei tiks izmantoti tikai alternatīvie enerģijas avoti — saule, vējš, zemes siltums, pie tam enerģija paliksot pāri. Svarīgākais esot tas, ka novada ļaudīm tikšot piedāvātas 4549 darba vietas. Uz deputātu pašsaproto jautājumu, kur ņems strādniekus, jo novadā nemaz nav tik daudz brīvu darba roku, firmas pārstāvis skaidroja, ka darbiniekus aicināšot no apkārtnējiem novadiem. Un arī atpakaļ no Anglijas un Īrijas, jo atalgojums varētu būt visai konkurētspējīgs (ap 500 — 600 latiem mēnesī). Strādniekiem, protams, nepieciešamas mitnes dzīvošanai, tāpēc esot interese par kādām iesāktām, bet nepabeigtām dzīvojamām mājām. Vislielāko neticību domniekiem izsauca izteikums par to, ka holdinga pārstāvji jau

nolūkojuši, piemēram, Aizkalnes pagasta centrā vēl padomju laikos aizsāktu administratīvo un kluba ēku, kura tagad praktiski pārvērtusies graustā ar smuki saaugušiem kociņiem uz jumta. Svešie uzņēmēji esot metuši aci arī uz nedlienu māko Preiļu parka pili, kuru varot atjaunot pavisam reāli, jo ar ideju jau iepazīstināti investori.

Savukārt visa sarazotā produkcija paredzēta eksportam, pārsvarā uz Amerikas Savienotajām Valstīm, kur viss ekoloģiskais esot ļoti pieprasīts. Interese izteikta arī no Krievijas puses. Uzņēmēji prognozē, ka no brīža, kad izdosies noslēgt līgumu ar pašvaldību par zemes nomu, līdz gatavai siltumnīcu produkcijai paiešot ne vairāk par deviņiem mēnešiem. Ieguldījumi atmaksāšoties četrus līdz piecus gadus laikā.

Internetā izdevās uzzināt, ka SIA «Agro Food Holding Lily» dalībnieki ir Pasaules Atjaunojamo energoresursu kompānija, Baltijas atjaunojamās enerģijas asociācija, kompānija «Chack» (ASV), organisko mēslojumu uzņēmums «M-Zelts» un ap 4000 lauksaimnieku. Finanšu avoti — Amerikas Investīciju fonds, kāds fonds Izraēlā, Latvijas bankas, privātie investori.

Holdinga programma Latgalē paredz te izveidot ap 5000 siltumnīcu desmitiem hektāru platībā, lauku stādījumus, zivju audzētavas un tā tālāk. Aprēķinātās investīcijas — 1 278 000 000 ASV dolāri.

Kopumā viss izskatās pārāk neticami, lai būtu reāli. Tāpēc Preiļu domnieki firmas pārstāvi gan uzklausi, informāciju pieņēma zināšanai, tomēr lika noprast, ka tik lēti viss neuzticēšies, bet centīsies iegūt par zaļās paradīzes solītajiem pēc iespējas plašāku informāciju pirms lemt par zemes iznomāšanu.

Aglonas internātvidusskolai ministrija naudu "nogriezusi", uz vēstuli neatbild

Septembra nogalē Latviju pāršalca vēsts, kas saistīta ar Izglītības un zinātnes ministriju attiecībā pret negaidīto finansējuma samazinājumu speciālajām internātskolām un rehabilitācijas centriem. Starp visām šīm skolām tika minēta arī Aglonas internātvidusskola, kurai negaidītais līdzekļu iztrūkums uzturēšanās izmaksu segšanai bija jāprasa no pašvaldības.

Situāciju izklāsta Aglonas internātvidusskolas direktors Didzis Vanags.

«Mēs neesam izņēmums, tas attiecas uz visām speciālajām internātskolām un rehabilitācijas centriem bērniem ar fiziskiem traucējumiem — dzirdes, redzes un tā tālāk. Kopā esam ap 80 skolas, bet tādas kā Aglonā — ap sešpadsmit,» stāsta direktors.

«Sanāca tā, ka pirmo kontrolraportu finansējumam jaunajam mācību gadam mēs no ministrijas caur pašvaldību saņēmām tikai 21. septembrī. Iepriekš viss bija ierasti, septembra sākumā mēs apkopojām un aizsūtījām savus datus par kopējo bērnu skaitu, cik bērnu dzīvo internātā, cik ir bērnu bāreņu, cik — no maznodrošinātām ģimenēm un tā tālāk. Atkarībā no šiem skaitļiem atbilstoši speciāliem Ministru kabineta noteikumiem arī piešķir valsts mērķdotāciju gan pedagogu algām, gan skolas uzturēšanas izdevumiem.

Iepriekšējā pieredze liecina, ka mērķdotācija uzturēšanas izdevumiem nekad nav saņemta simtprocentīgā apmērā, jo noteikumos ir frāze, ka līdzekļi tiek

● Izglītības un zinātnes ministrijas ierēdņu darbošanās aizvien slēpjas kā aiz septiņām atslēgām. Trīs nedēļas pēc jaunā mācību gada sākuma Aglonas novada dome un Aglonas internātvidusskolas vadība uzzināja, ka valsts mērķdotācija uzturēšanas izdevumu segšanai gada pēdējiem četriem mēnešiem skolai būs par 37 procentiem mazāka nekā solīts gada sākumā.

piešķirti saskaņā ar likumu par kārtējā gada valsts budžetu. Tiesa, ir viens izņēmums — šī gada pirmie astoņi mēneši, kad saņēmām visu finansējumu.

Skaitļi rāda, ka šī gada septembrim, oktobrim, novembrim un decembrim Aglonas internātvidusskolas uzturēšanas izdevumiem Izglītības un zinātnes ministrija atvēlējusi par 37 procentiem mazāku finansējumu nekā bija noteikts gada sākumā. Nekāda rakstiska skaidrojuma, nekāda pamatojuma... Piezvanīju kolēģiem uz Rudzātiem, arī viņiem ir samazinājums, pat lielāks nekā mums. Līdzīgi arī pārējām radniecīgajām skolām Latvijā.

Kopumā gada pēdējiem četriem mēnešiem uzturēšanas izdevumu segšanai skolai piešķirti 38 113 lati. Pēc visiem normatīviem pietrūkst vairāk nekā 22 000 latu.

Kā pamatojums samazinājumam varētu būt fakts, ka valstī samazinās bērnu skaits. Taču mūsu gadījumā tā nav, šogad audzēkņu skaits ir 133, kas ir pat par vienu skolēnu vairāk nekā iepriekšējā mācību gadā. Lai kaut ko saprastu, uzrakstījām vēstuli uz Izglītības un zinātnes ministriju, lūdzot skaidrojumu. Nekavējoties griezāmies arī Aglonas novada domē ar lūgumu palīdzēt risināt jautājumu. Tika sasaukta novada domes ārkārtas sēde, kurā pašvaldības deputāti rada iespēju piešķirt mums septembrim iztrūkstošos līdzekļus 7500 apmērā.

Esam no jauna izstrādājuši tāmi līdz gada beigām. Viss, ko vien var, ir nogriezts un samazināts. Nekad neesam šķī dzīvojuši, tāpēc samazinājumi ir smagi. Piemēram, 30 lati bija paredzēti komandējumiem. Tagad

nebūs, tāpat kā nebūs nekādu iegāžu. Paralēli strādājam pie tā, lai izdevumus optimizētu. Atteiksimies no stacionārajiem telefoniem, varbūt tikai vienu atstāsim. Iespējams, vajadzēs optimizēt datoru apkalpošanu. Taču iegūstamās summas ir niecīgas, neko lielu nevarēs ietaupīt. Arī elektrība ir dārga, bet mums virtuvē plītis uz elektrības. Sūknis sen nomainīts pret jaunu un ekonomisku. Klasēs arī nevar vienu spuldzīti dedzināt, jo bērniem vajadzīgs normāls apgaismojums. Līdz jaunam gadam malka apkurei sagādāta, bet visai sezonai nepietiks. Bija paredzēts rīkot iepirkumu. Ko tagad darīt, nezinu.

Tāpat algas tehniskajiem darbiniekiem samazinātas par 10 procentiem. Tiesa, ne visiem, jo liela daļa jau saņem minimālo algu. Skolā strādā auklītes, ir

ēdnīcas darbinieki, kuriem jāsarūpē maltīte četras reizes dienā. Ir direktora vietnieks saimnieciskajā darbā, grāmatvedības speciālists, kasieris, autobusa vadītāja, elektriķis, santehniķis, četras apkopējas, lietvede.

Cilvēkus atlaist? Par ko? Vai par to, ka viņi strādāja un turpina strādāt? Tas noteikti nebūtu prāta darbs. Tāredzīgi rīkojoties, vasarā visi tika brīdināti, ka varētu būt algu samazinājums, ja skolā samazinātos bērnu skaits. Taču, ka situācija būs tāda, nevarējām pat iedomāties.

Iespējams, rīkosimies tāpat kā citas speciālās skolas. Taupīsim rudens brīvlaikā, telpas nekurināsim, elektrību nededzināsim.»

Izglītības un zinātnes ministrijai aglonieši ir aizsūtījuši vēstuli ar lūgumu izskaidrot un pamatot līdzekļu samazinājumu. Vēl vakar, 10. oktobrī, nekāda atbilde nebija pienākusi.

Kā «Novadnieku» informēja Aglonas internātvidusskolas direktors Didzis Vanags, viņam, ielūkojoties Ministru kabineta mājaslapā, izdevies noskaidrot, ka 4. oktobrī valdības sēdē skatīts jautājums par trūkstošo finansējumu speciālo skolu uzturēšanas izdevumu segšanai. Līdz 1. novembrim iztrūkstošie līdzekļi dotāciju palielināšanai ir jāatrod.

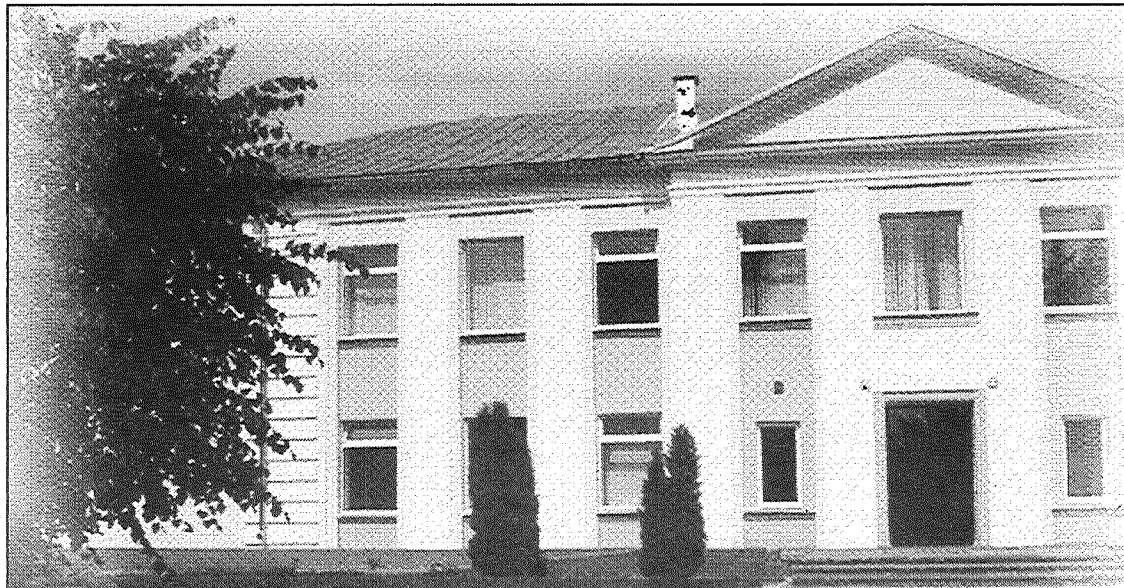
Lai gan Aglonas internātvidusskolas un citu radniecīgo mācību iestāžu vadītāji tagad uz situāciju var lūkoties cerīgāk, pilnīgi nesaņemams ir, lūk, kas — kāpēc Izglītības un zinātnes ministrijas ierēdņi par notiekošo neinformēja pašvaldības un to pārzinā esošās skolas? Kāpēc nepieciešama šāda cilvēku tracināšana?

L. Kirillova

Naudas rezerves drīz beigsies

Rudzātu speciālās internātpamatskolas direktors Edgars Vaivods ir šokēts par notikumu un ar neizpratni uzņem valsts attieksmi pret mācību iestādi, kurā tiek izglītoti bērni ar īpašām vajadzībām.

Nauda skolas uzturēšanas vajadzībām tiek piešķirta divreiz gadā, vispirms — pirmajiem astoņiem mēnešiem, un pēc tam — septembrī — nākamajiem četriem mēnešiem līdz gada beigām, viņš skaidro finansējuma iedaļšanas mehānismu. Tas saistīts ar to, ka, sākoties jaunajam mācību gadam, iespējama skolēnu skaita izmaiņa. Tomēr skolas uzturēšanai līdz gada beigām paredzēto līdzekļu samazinājums gandrīz uz pusi nācis kā ļoti nepatīkams pārsteigums. Protams, skolēnu skaits ir nedaudz mazāks, bet attiecīgi samazinātas arī pedagogu likmes. Savukārt no skolas uzturēšanai nepieciešamajiem līdzekļiem piešķirti tikai 52 procenti. Tas pamatots ar dažādiem argumentiem, piemēram, ar to, ka valstī samazinās speciālajās skolās apmācāmo audzēkņu skaits, gan arī ar to, ka atvērta divas jaunas speciālās izglītības iestādes, kam tāpat esot vajadzīgi līdzekļi. Direktors Edgars Vaivods par notikumu ir informējis Līvānu novada domi, kā arī Līvā-

● Valsts nostāja pret bērniem ar speciālām vajadzībām, samazinot uzturēšanas līdzekļus skolām, kurās viņi mācās, tajā skaitā arī Rudzātu speciālajai internātpamatskolai, ir nepiedodama.

nu novada izglītības pārvaldi. Protams, kamēr lietas risināsies tālāk, un nav jau arī zināms, vai, veidojot nākamā gada valsts budžetu, speciālajām skolām līdzekļu tiks atvēlēts vairāk, jau tūlīt un šodien ir jāzina, kā strādāt līdz gada beigām atlikušajos mēnešos.

Iepriekšējos gados esam guvuši rūgtu pieredzi, ka finansējums aizvien samazinās, — teica direktors, — tāpēc dzīvojam taupīgi. Arī šogad, kopš janvāra piešķirto naudu astoņiem mēnešiem lietojam taupīgi, uzkrājam re-

zerves. Uzticēties gada sākumā dotiem solījumiem, kamēr septembrī nav ieraudzīta reāli piešķirtā nauda, nedrīkst. Tāpēc šodien neesam tādā situācijā, ka būtu jāsamazina, piemēram, ēdināšanas izdevumi, nespētu samaksāt par elektrības patēriņu vai būtu jāsamazina tehnisko darbinieku skaits. Pārskatīsim līdzekļu izlietojumu citās budžeta pozīcijās. Protams, nāksies ieviest vēl stingrākus taupības pasākumus. Varbūt mazāk naudas tērēsim saimniecisko palīglīdzekļu iegā-

dei, malku pirsim vienam gadam, nevis ar rezervi. Nāksies padomāt arī par līdzekļu samazināšanu bērnu pārvadāšanai. Līdz šim vietējo novadu bērnus nedēļas beigās ar skolas transportu nogādājam uz Līvāniem, uz Aglonu, bet pirmdienās savācām.

Tomēr direktors uzsvēra, ka rezerves nav mūžīgas, un tās izsīkst. Ja situācija neuzlabosies, nākamais gads radīs nopietnas problēmas. Ja gada sākumā būtu zināma kopējā aina visiem 12 mēnešiem, tad būtu vieglāk. La-

bi vismaz, ka skolas saimniecība pēdējos gados sakārtota un atjaunota, veikti daudzi remontdarbi. Līdz ar to finansējums nepieciešams tika kārtējiem darbiem un ikdienišķam ritmam.

Situāciju komentēja arī Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece, izglītības pārvaldes vadītāja Aija Usāne:

— Līvānu novada dome sagatavojusi un nosūtījusi vēstules izglītības un zinātnes ministram, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, Pašvaldību savienībai ar lūgumu paskaidrot, kāpēc noticis šāds līdzekļu samazinājums, un kāpēc par to netika informēta pašvaldība. Vēstules nosūtītas septembrī, bet atbildes joprojām nav saņemtas.

Tajā pat laikā pašvaldība nekavējoties nolēmusi palīdzēt skolai, apmaksājot kursus atbalsta personālam — psihologam, logopēdam, sociālajam pedagogam, atbalstīs arī bērnu pārvadāšanu. Malka skolai ir, tāpat telpās būs silti, nekādas krasas izmaiņas skolā nenotiks. Bērni necietīs arī ēdināšanas ziņā. Tomēr jācenšas ekonomēt, jādzīvo taupīgi, — tas ir viss, ko pašlaik varam pateikt, cerot sagaidīt pozitīvas izmaiņas valsts attieksmē pret bērniem ar speciālajām vajadzībām, bērniem — invalīdiem, kas Rudzātās mācās no visas Latvijas.

L. Rancāne

LĪVĀNU 1. VIDUSSKOLĀ

Skolotāju saimi papildina programmas «Iespējamā misija» pārstāve

Līvānu 1. vidusskolā kopš šī mācību gada sākuma programmas «Iespējamā misija» ietvaros strādā skolotāja Inga Trabo.

«Iespējamā misija» ir nacionāla mēroga ierosme, kas pastāv, lai nostiprinātu izglītību kā vērtību Latvijā, palīdzot talantīgiem augstskolu absolventiem kļūt par iesaistītiem skolotājiem un nākotnes līderiem. Tādēļ «Iespējamā misija» katru gadu piesaista, atlasa, sagatavo un atbalsta darbam skolās augstskolu absolventus ar līdera dotībām un labiem akadēmiskajiem sasniegumiem, kas ar savu enerģiju un uzņēmību palīdz skolā veidot pozitīvu un progresīvu vidi, paaugstina skolēnu interesi un motivāciju mācīties. Inga Trabo, aizkraukliete, ir absolvējusi Rīgas Tehnisko universitāti. Iegūts bakalaura grāds informācijas tehnoloģiju jomā, tagad viņa turpina studijas maģistrantūrā. Pirms tam vidējā izglītība iegūta Aizkrauklē.

Viens otru meklē un atrod

Kā «Iespējamā misija» atrod šos jaunus un talantīgos cilvēkus, kas strādātu skolā, vai arī viņi paši meklē kontaktus ar programmu? Abējādi, — Inga Trabo atbildēja uz šo jautājumu. Notiek kampaņas, kuru laikā tiek meklēti piemēroti kandidāti, savukārt citi jaunieši paši atrod informāciju par misiju un izteic vēlēšanos sadarboties ar to. Stāstot par sevi, Inga atklāj, ka viņas uzmanību piesaistījis misijas ideja. Pēc pieteikšanās bija jāzītur kandidātu atlase četrās kārtās. Aizpildīja anketas, pēc tam vadīja miniseminaru un piedalījās lomu spēlē. Trešajā kārtā bija jāizpilda testi intelekta koeficienta noteikšanai. Ceturtajā kārtā notika individuālas pārrunas ar program-

mas atbildīgajiem darbiniekiem. Šogad bija pieteikušies gandrīz 300 potenciālie skolotāji, bet uzņemti tikai 20. Programmā pieņemas arī skolas, kas vēlas nodarbināt šos skolotājus.

Darba pieredze studiju laikā Ingai uzkrāta, vasarās strādājot telekomunikācijas uzņēmumā, kur gūta pirmā pieredze par reāla darba organizēšanu uzņēmumā. Neliela pedagoģiskā darba pieredze gūta Rīgas 45. vidusskolā, kur Inga strādāja par laboranti, bet dažās klasēs mācīja informātiku, kā arī programmēšanu.

Līvānu 1. vidusskolā Inga vada biznesa ekonomikas un informātikas stundas vidusskolēniem, un informātiku piektklasnieku grupai. Ar skolu, tāpat kā visiem pārējiem pedagogiem, noslēgts darba līgums, samaksa paredzēta atbilstoši likmei, bez tam programma «Iespējamā misija» saviem skolotājiem maksā ikmēneša stipendiju.

Misijas skolotāji mācās nepārtraukti

Lai misijas skolotāji zinātu, ko un kā pareizi mācīt, — tās zināšanas, ko pārējie pedagogi studē augstskolās, — viņi pirms sūtīšanas uz skolām iziet nopietnu sagatavošanu. Klasē tomēr nevar nodarboties ar pašdarbību, lai vai cik cēlu mērķu vadīts cilvēks būtu, jo skolēniem mācību priekšmetā noteiktā programma ir jāapgūst un gala rezultātā jākārto eksāmeni, kuru uzdevumi un prasības valstī visiem ir vienādi. Vasarā sešas nedēļas bija jāmācās ilgos un ļoti intensīvos kursus, skaidro Inga. Divas nedēļas no kursiem pavadītas nometnē Liepājā, strādājot ar 7. — 8. klašu bērniem, kuriem bija jāuzlabo sekmes. Starp nometnes dalībniekiem bijuši gan tādi, kas grūti audzināmi un atpalikuši zināšanu apguvē, gan arī tādi, kuru

vecāki vēlējas, lai bērni laiku pavada lietderīgi un nostiprina zināšanas. Tā bijusi laba, bet grūti iegūta pieredze, mācoties saprast, kas misijas dalībniekus sagaida. Kursu laikā koncentrētā veidā iegūtas nepieciešamās zināšanas, bez kurām skolā nevar strādāt. Cita runa ir par to, vai mēs tam visam piekritam, atzīst Inga, jo, viņasprāt, arī pieredzējušie skolotāji par atsevišķām standart lietām uzskata, ka tās ir vai nu morāli novecojušas, vai arī vairs nav īsti vajadzīgas. Mācības misijas skolotājiem turpinās arī pašlaik, katra mēneša otrajā piektdienā un sestdienā nodarbojoties līderības attīstības programmā.

Atzišos godīgi, — ir grūti, jo manai ikdienai tagad ir pavisam cits ritms, nekā tas bija agrāk. Pie tam esmu ārpus savas komforta zonas — prom no mājām, citā pilsētā. Protams, pie visa var pierast, neslēpj jaunā pedagoģe. Daudz enerģijas jāvelta tematisko plānu sastādīšanai, pie tam ar domu, ko un kā darīt, lai viss sanāktu daudz interesantāk. Vai stundās skolotājam jāklūst bezmaz vai par aktieri, lai pat paši lielākie slīņķi pakustinātu smadzenes, vai tomēr skolēnam jāatceras arī pašam savs pienākums — mācīties? Es joprojām daudz mācos, bet man ir grūti atkāpties no tās savas pieredzes, ko esmu ieguvusi savā skolas laikā, kad skolotājs stāsta, skolnieks to piefiksē. Savukārt savās stundās vairāk vēlos ieviest to, ka skolēni dara paši. Skolotājam nav jābūt par aktieri klases priekšā. Protams, ir brīži, kad es modelēju, mēs darām kopā, bet pēc tam katrs atsevišķi. Ja, piemēram, ir jāapgūst kādi jēdzieni, skolēniem iedodu to sarakstu, viņi sadalās grupiņās, atrod informāciju par tiem, pēc tam skaidro viens otram, iegūstot prasmes sadarboties, sadalīt uzdevumus savā

● Programmas «Iespējamā misija» skolotāja Inga Trabo kopā ar mentoru, Līvānu 1. vidusskolas direktora vietnieku informātikas jautājumos Gundaru Kucenčevu.

starpā. Pirmajās nedēļās skolēniem bija grūti pieņemt šādu metodi, jo bija pieraduši pie ērtā stila, kad skolotāja teiktā jāpiekraksta klādē.

Stāstot par paklausību un disciplīnu, sarunu biedre atzīst, ka viss notiek, kā misijas skolotājiem mācīts, — sākuma posmā skolēni vēro un pārbauda jauno skolotāju, — ko viņi savā uzvedībā var atļauties, cik tālu iet. Bet kopumā Līvānu 1. vidusskolā uzvedības un disciplinētības ziņā skolēni esot ļoti labi.

Pirmais palīgs un atbalsts

Katram «Iespējamās misijas» skolotājam ir savs mentors — palīgs un atbalsts. Ingas Trabo mentors skolā ir pedagogs Gundars Kucenčevs, pie kura var griezties ar jebkuru jautājumu gan par dokumentācijas kārtību, gan par skolotājiem, skolēniem, skolas kārtību. Mentoram regulāri jāvēro stundu vadīšanu, mēnesi jābūt klāt vismaz divās — četrās stundās.

Kritēriji, pēc kā vērtēt, izstrādāti misijas programmas ietvaros. Stundas pārbaudīt ierodas arī misijas kuratori. Tās var vērot arī pārējie skolas pedagogi. Tāpat arī Inga, lai apgūtu lielāku pieredzi, var piedalīties citu skolotāju stundās. Mans, kā mentora, uzdevums ir ne tikai par Ingas vadītām stundām aizpildīt veidlapas, kas ir labs vai ne tik labs, bet arī no malas novērot, skolotājas un skolēnu savstarpējās attiecības klasē, ko varbūt vajadzētu darīt labāk, kā tikt galā ar konkrēto situāciju, stāsta Gundars.

Programmā «Iespējamā misija» strādā ne tikai pastāvīgie skolotāji, bet notiek arī atsevišķas nedēļas, kuru laikā skolās ierodas sabiedrībā pazīstami, panākumus ieguvuši cilvēki, kas vada stundas.

Misija darbojas ar mērķi katru gadu palielināt dalībnieku skaitu, un ikviens, kurš vēlas izglītības jomā paveikt kaut ko vērienīgu, var pieteikties. Misijai ir sava mājaslapa, kurā var iegūt plašu informāciju par šo programmu.

Mācās arī praktiskas lietas

Lai cik modernas tehnoloģijas arī neienāktu ikdienā, mūsu vietā tās nepagatavos ēdienu, nepiešūs pogu, nenoaids cimdu un ķebliem nepienaglos nolūzušo kāju. Pareizāk gan laikam būtu teikt, ka arī šīs darbības tās veiktu, ja vien pievienotu attiecīgu programmu, bet ne vienmēr cilvēkam ir līdzekļi, lai gudrās iekārtas iegādātos, vai arī jādzīvo tādās vietās, kur tās nav pieejamas. Tāpēc jo vairāk praktisku lietu cilvēks iemācās savā bērnībā un skolas gados, jo viņam pašam labāk. Patikami, ja skolas parūpējas, lai arī amatu mācības stundas notiktu tikpat lepnī iekārtotos kabinetos kā informātika, fizika vai ķīmija. Līvānu 1. vidusskolā mājturības un tehnoloģiju priekšmeta mācīšanai iekārtots atsevišķs bloks ar trijām telpām. Vienā no tām meitenes skolotājas Maijas Kulakovas vadībā mācās rokdarbus: šūt, adīt, aust. Jau pirms pāris gadiem šis kabinets piedzīvoja eiroremontu, ir aprīkots ar attiecīgām iekārtām, jaunām mēbelēm.

Otrā telpa atvēlēta zēniem, kuriem skolotājs Voldemārs Rimša māca strādāt pie dažādiem darbgaldiem, ēvelēt, virpot, naglot, darboties ar dažādiem materiāliem. Abiem kabinetiem pa vidū atrodas vēl viena plaša telpa, kurā gan zēniem, gan meitenēm savu skolotāju vadībā notiek kulinārijas stundas. Nereti vieni vai otri paaicina uz ēdiena degustāciju, vai arī, piemēram, apgūstot tēmu par galda kultūru, visi kopā mācās, kā pie uzklāta galda jāuzvedas. Virtuvs, kas iekārtota skolas uzcelšanas — 1972. — gadā, vasarā pirms jaunā mācību gada piedzīvojusi jaukas pārvērtības: nomainīta kanalizācijas un komunikāciju sistēma, grīdu, sienu klājums, iekārtotas četras darba vietas ar modernām plītiem, sagādāti jauni katli un pannas, galda piederumi, uzstādīti tvaika nosūcēji, boileris ūdens sildīšanai. Vēl paredzēts iegādāties trauku mazgājamo automašīnu un veļas automātu, līdz ar to kabinets būs pilnībā apgādāts ar nepieciešamo sadzīves tehniku. Skolas direktore Dzintra Maija Skudre par paveikto lielu paldies teica arī būvniekiem, īpaši par augsto darba kvalitāti. Telpu remontēja līgumstrādnieki Sergejs Kručiņins un Aleksandrs Laiss. Kabi-

● Līvānu 1. vidusskolas skolēni kopā ar mājturības un tehnoloģiju skolotājiem Maiju Kulakovu (vidū) un Voldemāru Rimšu (stāv aizmugurē) izmēģinājuši jaunās plīti un gatavoja nobaudīt pirmo virumu. Vēl tikai jāuzklāj galds. Foto: A.Šņepsts

neta remonts veikts par pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem. Direktore sacīja, ka tagad jādoma par zēnu mājturības kabineta at-

jaunošanu un modernizēšanu, kas arī būs darbietilpīgs process un kam vajadzēs daudz līdzekļu, jo iekārtas un darbgaldi ir dārgi.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Eiropa satraukusies par bišu veselību

Septembra nogalē valdība izskatīja Zemkopības ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu par bišu veselības uzraudzības programmas īstenošanu 2012. gadā un atļāva Zemkopības ministrijai uzņemties jaunās budžeta saistības 121 676 latu apmērā, lai nākamgad īstenotu Eiropas Komisijas līdzfinansēto bišu veselības uzraudzības programmu.

Bišu veselības problēma pēkšņi kļuvis aktuāla visā Eiropā. Arī Eiropas Parlamentā paredzēts apstiprināt ziņojumu par situāciju biškopības nozarē. Eiroparlamenta deputāte Sandra Kalniete uzskata, ka Latvijā vajag pievērst nopietnu uzmanību bišu stāvoklim un ieguldīt naudu bišu veselības uzraudzības programmā, kas ilgtermiņā atmak-

sāsies. Tāpat deputāte ir pārliecināta, ka nepieciešami lielāki sodi par neatļautu un kaitīgu vielu izmantošanu mīglošanā, kas var izraisīt bišu bojāeju, lai neatkārtotos šīs vasaras situācija, kad Viļķenes un Liepupes pagastos neatļautu vielu izmantošanas dēļ cieta vairāk nekā 400 bišu saimes.

«Tas ir satraucoši, ka visā Eiropā pēdējo gadu laikā izmirst bišu saimes, kas rada ne tikai ekonomiskos zaudējumus, bet ir apdraudējums ekoloģiskajai sistēmai. Biškopības nozare ir neatņemama Eiropas lauksaimniecības daļa, kas nodrošina ienākumus vairāk nekā pusmiljonam ES pilsoņu. Mēs nedrīkstam ignorēt šīs nozares problēmas Eiropā, tajā skaitā arī Latvijā. Problēmas biškopības nozarē jāuztver nopietni,» saka Kalniete.

Līdz ar valdības akceptu īstenot bišu

veselības uzraudzības programmas projektu, Pārtikas un veterinārajam dienestam programmas īstenošanas pasākumiem paredzēts finansējums 26 791 lata apmērā, bet pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajam institūtam «Bior» finansējums — 94 885 latu apmērā.

2009. gadā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde veica pētījumu «Bišu mirstība un bišu pārraudzība Eiropā». Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, secināts, ka ES dalībvalstu uzraudzības sistēmas ir vājas, trūkst datu valstiskā mērogā par bišu saimju zudumu, kā arī nav izveidota efektīva un saskaņota kontroles sistēma attiecībā uz bitēm, lai novērtētu to mirstību. Saskaņā ar bišu veselības uzraudzības programmu notiks konstatēto slimību apkarošana.

Veicinās Latgales lauksaimniecisko attīstību

4. oktobrī valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas izstrādātos jaunus Ministru kabineta noteikumu projektus, kas sniegs atbalstu jauniekiem lauksaimniekiem un atbalstu daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai.

Kā informē ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Viktorija Kalniņa, jaunie noteikumi izstrādāti, lai precizētu un papildinātu publiskā finansējuma saņemšanas nosacījumus jauniekiem lauksaimniekiem un daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai, paredzot, ka pasākumu īstenošanas vieta ir Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu, Austrumlatgales un Dienvidlat-

gales reģionālo lauksaimniecības pārvalžu aptvertā Latvijas teritorija, izņemot republikas pilsētas un novadu teritoriālās vienības — pilsētas, kurās iedzīvotāju skaits ir lielāks par 5000.

Jaunā atbalsta piešķiršanas kārtība paredz, ka projekta iesnieguma sagatavošanā un visā projekta īstenošanas periodā atbalsta saņēmējam ir jāizmanto tāda no lauku attīstības programmas pasākuma apmaksāta konsultanta pakalpojumi, ko sniedz konsultāciju sabiedrība, kas nodrošina Valsts lauku tīkla darbību, lai sagatavotu un pārbaudītu projekta iesniegumu, saistību periodā sekotu attīstības plāna ieviešanas gaitai, kā arī, lai sagatavotu un saskaņotu nepieciešamās izmaiņas saimniecības attīstības plānā. Pirms pro-

jekta sagatavošanas atbalsta pretendenti ar konsultantu būs jānoslēdz līgums, paredzot tajā konsultanta atbildību par projekta atbilstību saimniecības attīstības plānam.

Lai nodrošinātu lauksaimniekiem iespēju iegādāties kvalitatīvu vaislas materiālu saimniecības ganāmpulka izveidei un atjaunošanai, noteikumi paredz, ka viens no saimniecībā veicamo ieguldījumu veidiem ir arī vaislas lauksaimniecības dzīvnieku iegāde.

Izmaiņas atbalsta piešķiršanas kārtībā jauniekiem lauksaimniekiem nosaka, ja atbalsta pretendents dibina jaunu saimniecību, tās apgrozījumus gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas nepārsniedz 20 000 latus, savukārt, ja pārņem saimniecību — 50 000 latus.

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Izvedamo liellopu veselība jāapliecina

Vai ir kādas īpašas prasības, kas jāievēro, lai piedāvātu nobarojamus liellopus izvešanai uz Turciju?

Uz Turciju izvedamo liellopu veselība ir jāapliecina ne vien Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) inspektoram, bet arī veterinārārstam, kurš apkalpo konkrēto saimniecību.

Veterinārārsts klīniski un laboratoriski pārbauda dzīvnieku veselību, apliecinā apstrādi pret parazītiem un vakcināciju. Eksportējamo liellopu ganāmpulkam jābūt brīvam no brucelozes un leikozes, lopi nedrīkst būt slimi ar kailo ēdi,

kārpām, kašķi un govju bakām.

Izvedamajiem liellopiem jānāk no novietnēm, kuras pēdējos divus gadus bijušas klīniski brīvas no govju enzootiskās leikozes, infekciozā katarālā drudzā, paratuberkulozes, infekciozā keratokonjunktivīta un govju pasterelozes; pēdējā gada laikā — no trihomonozes, kampilobakteriozes, leptospirozes, govju infekciozā rinotraheīta, pustulozā vulvovaginīta, govju virusālās diarejas, neosporozes un paragripas-3; pēdējā pusgada laikā — no trakumsērgas; pēdējā mēneša laikā — no Sibīrijas mēra. Eksportam paredzētiem liellopiem

jābūt turētiem izolēti veterinārārsta uzraudzībā 15 dienas pirms eksporta un jābūt atzītiem par klīniski brīviem no jebkādiem dzīvnieku infekcijas vai lipīgo slimību simptomiem. Liellopi nedrīkst būt saņēmuši augšanas stimulatorus, izņemot gadījumus, kad tie lietoti ārstniecisko nolūkos. Desmit dienas pirms eksportēšanas liellopiem jābūt apstrādātiem pret iekšējiem un ārējiem parazītiem, izmantojot reģistrētus attīrīšanas līdzekļus.

PVD uzsver, ka, tikai izpildot un apliecinot katru prasību, iespējams dzīvnieku eksports uz Turciju.

Ūdenszūrkas var apkarot

Pagājušajā pavasarī konstatējām, ka dārzā draiskojušās ūdenszūrkas. Daudziem augiem bija apgrauztas saknes. Ko darīt, lai izvairītos no postījumiem? Vai tieša, ka šie grauzēji praktiski nav iznīcināmi?

Nē, tas nav tieša, jo ar ūdenszūrkām var cīnīties un uzvarēt. Šo grauzēju apkarošanai vispirms jāizvāc visi atkritumi un augu atliekas. Regulāri jāuzrok zeme, jāpārrok komposta kaudze (šāda rīcība nepatīk arī zemesvēžiem). Grauzēju atbaidīšanai iesaka stādīt sarkano plūškoku, fritilārijas, sēt ārstniecības suņmēli un citus augus. Var izlikt slāzdus, tie jāatstāj dārzā vairākas dienas, jo sākumā grauzēji tos tikai apošņā un kārtīgi izpēta. Var izmantot ultraskaņas generatorus, kas darbojas ar baterijām.

Ja dārzs nav liels, pa tā perimetru var izrakt aptuveni 15 — 20 centimetrus dziļu grāvīti un tā dibenā ierakt cilindriņveida ķeramierīces. To pagatavošanai der pusmetru garos gabalos sagriezt caurule 20 līdz 25 centimetru diametrā, ko izvieto 25 līdz 50 metru attālumā citu no citas.

Ūdenszūrkām nepatīk aitu mēsli. Vislabākās ir aitu spiras bez pakaišiem.

Ir pārbaudīts, ka ūdenszūrkas pamet dārzu, ja kādā no alām iemests gabaliņš bebru dziedzera.

Ūdenszūrkām nāvējošu ēsmu var pagatavot mājās. 50 gramus miltu sajauc ar 25 — 30 gramam ģipša miltu, pievieno nedaudz saulespuķu eļļas, 20 gramus kokofonija, 20 gramus pūdercukura un 15 gramus boraka. Klāt jāliek nedzēsts kaļķis, iesals un cukurs — viss vienādās daļās.

Ēsmu sagatavo un vakarā izvieto pie alām. Ar pirkstiem ņemt nedrīkst, jo, sajutuši cilvēka klātbūtni, grauzēji ēsmā nepieskarsies. Līdzās noliek trauciņu ar ūdeni, jo šāda ēsmā rada slāpes. Ūdenszūrkas padzēras un drīz pēc tam nobeidzas.

Par grauzēju apkarošanas līdzekļiem var interesēties arī veterinārajās aptiekās.

Atsāk pieņemt pieteikumus konkurētspējas veicināšanas programmā

Latvijas Biznesa klubs (LBK), atsaucoties uz uzņēmumu lielo interesi, atsāk pieņemt uzņēmumu pieteikumus mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas stiprināšanas atbalsta programmā. LBK projektu vadītāja Linda Upīte informē, ka atbalsta programmas ietvaros tiek piedāvāts finansēt pārdošanas apjomus palielinošas aktivitātes mārketinga un sabiedrisko attiecību jomā.

Atbalsta programmai var pieteikties ikviens vietējais uzņēmums, kas atbilst kritērijiem un vēlas paplašināt vai uzsākt reklāmas, mārketinga vai sabiedrisko attiecību aktivitātes. Pašam uzņēmumam jāmaksā tikai par dalību programmā, kas ietver projekta vadības un radošo risinājumu izveides izdevumus. Uzņēmumi uz finansējumu var pretendēt uz laiku sešu mēnešu garumā.

Atbalsta programmā tiks uzņemti ierobežots uzņēmumu skaits. Tie tiks atlasīti pieteikumu iesniegšanas kārtībā, izvērtējot atbilstību kritērijiem. Pieteikumus var sūtīt uz info@biznesaklubs.lv, tālrunis 22377140.

Pārdalīts subsīdiu finansējums

Valdība apstiprināja grozījumus noteikumos par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību.

Izmaiņas noteikumos paredz pārdalīt finansējumu 111 930 latu apmērā starp atbalsta pasākumiem, kuros līdzekļu pieprasījums ir lielāks par pieejamo finansējumu. Tajā skaitā tiks atbalstīts pētījums, kas nodrošinās cūku liemeņu klasifikācijas metodes un liesās gaļas saturu aprēķina formulu aktualizāciju un izstrādi. Pasaulē ir vispārpieņemta prakse šādas formulas aktualizēt vai izstrādāt no jauna vismaz reizi piecos gados. Finansējums paredzēts arī lai mainītu kopstenda organizēšanas koncepciju, ar kuru Latvija piedalīsies starptautiskā pārtikas izstādē Berlīnē. Jaunā koncepcija paredz, ka Latvijas organizētajā stendā atradīsies valstī reprezentējošie pārtikas produkti, nevis konkrētu uzņēmumu stendi. Produktus izraudzīsies sabiedriskās aptaujas ceļā un iegādāsies pa tiešo no uzņēmumiem.

Jauna kārtība veterināro recepšu noformēšanā

1. jūlijā stājās spēkā grozījumi Veterinārmedicīnas likumā, bet 4. oktobrī valdība apstiprinājusi noteikumus «Veterinārās receptes noformēšanas un uzglabāšanas kārtība». Būtiskākās lietas šajos noteikumos ir sekojošas.

✓ Receptu veidlapas ir tipogrāfiski iespiestas trīs paškopējošos eksemplāros ar sērijas numuriem, lai nodrošinātu aptiekās izsniegto zāļu izsekojamību un dzīvnieku īpašnieks saglabātu rakstiskus praktizējoša veterinārārsta norādījumus par zāļu lietošanu. Informāciju, kas norādīta receptē, nav atkārtoti jānorāda zāļu uzskaites reģistrā.

✓ Veterinārārsts receptē norādīs dzīvnieka īpašnieku, identificēs dzīvnieku, kam zāles paredzētas, kā arī norādīs dzīvniekam nepieciešamo zāļu nosaukumu, daudzumu, ievadīšanas veidu un norādīs zāļu izdalīšanās periodu no produktīvā dzīvnieka organisma, lai nodrošinātu cilvēku veselībai nekaitīgas pārtikas ieguvu no dzīvniekiem. Uz katra receptes eksemplāra būs veterinārmedicīniskās prakses zīmoga nospiedums un paraksts.

✓ Uz vienas receptes atļauts izrakstīt tikai vienu zāļu nosaukumu ārstēšanas kursam, kas nav ilgāks par trim mēnešiem. Praktizējošs veterinārārsts varēs atļaut pret recepti izsniegt zāles vairākkārtīgi gada laikā, ja tās nepieciešamas hronisku slimību ārstēšanai vai profilaksei. Aptiekā, kurā izsniedz zāles pret vairākkārtīgi izmantojamu recepti, uzglabās informāciju par recepti, ja iepriekš nebūs izsniegts viss receptē norādīto zāļu daudzums. Šajā gadījumā receptes pirmo eksemplāru uzglabās dzīvnieka īpašnieks.

Ieviešot šādu kārtību, plānots samazināt administratīvo slogu hroniski slimo dzīvnieku īpašniekiem, jo recepti varēs saņemt reizi gadā.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Grozies, kā gribi — grozs

Līdz 15. novembrim Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja telpās piedāvā rudens tēmai īpaši piemērotu izstādi «Grozies, kā gribi — grozs».

Kā «Novadniekam» pastāstīja muzeja speciāliste **Silvija Ivanovska**, izstādē eksponēti dažādu materiālu, formu un pielietojuma veidu grozi no muzeja krājuma kolekcijas, amatnieces Veronikas Binderes darināto saimniecības grozu kolekcija un atsevišķi novada iedzīvotāju sadzīvē lietotie grozi. Izstādi papildina tekstilijas no muzeja krājuma.

Tas, ka pinumu veidošanai Latvijā ir gadsimtiem senas tradīcijas un pišana likusi pamatus vairākām amatu prasmēm, ir vispārzināms fakts. Vai esam aizdomājušies, cik dažādu veidu un materiālu grozus saimniecībā izmantoja mūsu senči? Izstādes apmeklētājiem (īpaši gaidīti ir skolēni) tiek piedāvāta iespēja līdzdarboties muzeja speciālistu izstrādātajā izglītojošajā programmā «Amatam ir zelta pamats» un izmēģināt roku dažādu priekšmetu pišanā no da-

žādiem materiāliem.

Vidzemē saukts par *ķerbeli*, Kurzemē — *krieci*, *ķoci*, Zemgalē — par *kurvi*, Latgalē grozs iemantojis visvairāk nosaukumu — *skaliņa*, *skalīne*, *grūzs*, *karze*, *ķerzīne*, *ķjarziņa*... Lai sauc, kā grib, patiesībā grozs ir latviešu identitātes neatņemama sastāvdaļa. Latvieša dzīves gājums sākas ar grozu jeb šūpuli, grozs turas latvieša rokās visas dzīves garumā. Tas ir nepieciešams un noderīgs ikdienišķajās iepirkšanās reizēs, tradicionālajos un netradicionālajos svētkos, ogu, ābolu un sēņu laikā, kartupeļu talkās pavasaros un rudenos, «groziņu» vakaros.

Izstādes apmeklētājiem būs iespēja redzēt vistradicionālākos skalu grozus. Stiprākos un biežākos kartupeļu grozus, plānākos un vieglākos — sēņu lasīšanai vai ogu vākšanai. Kārklū klūgu grozi ir katrā lauku sētā, bet vai jaunatne prot tos pīt? Lai pinējs iesācējs pirmajā gadā vairāk vai mazāk apgūtu pišanas tehniku un iemaņas, viņam jāsavāc pieci līdz seši tūkstoši dažāda resnuma klūgu.

● Pirmie izstādi apskatīja un vērtēja muzeja kolēģi no Jasmuižas. Te notiek arī pamatskolas audzēkņu burziņi, interesi izrāda gan sākumskolas bērni, gan vecāko klašu skolēni.

Muzeja darbinieki interesentiem sagatavojuši arī stāstījumu par dažiem neparastākiem groziem. Piemēram, ligzdošanas grozi ir vieni no senākajiem virsūdens pacelto mākslīgo ligzdvietu veidiem, lai radītu putnu ligzdošanai piemērotus apstāk-

ļus. Vai atkal piknika grozi, par kuriem senākās rakstiskās liecības saglabājušās no 1692. gada. Gribat zināt, kāda ir basketbola groza izcelšanās? Tā priekštecis bijis persiku grozs, tāpēc pēc katra veiksmīga metiena bumba nevis nokrīta zemē, bet palika

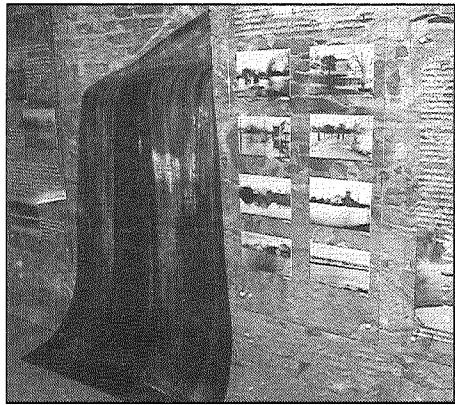
grozā, kas nebija sevišķi ērti spēlētājiem.

Visbeidzot — gaisa balona grozs. Pirmais gaisa balons ar pasažieriem grozā debesis tika palaists Francijā 1783. gada 19. septembrī, un pasažieri bija auns, pīle un gailis. Viņus tur iesēdināja, lai pārliecinātos, vai dzīvām būtnēm lidojumi nekaitē. Arī mūsu novadnieks no Jasmuižas (tagad Rušonas) pagasta Kastīres aviācijas ģenerālis Jāzeps Baško ierakstījis spilgtu lappusi lidgrozū ceļojumu vēsturē. 1912. gada 15. augustā četru lidotāju grupā viņš veica pirmo garstāvējošu lidojumu ar gaisa balonu, veicot 900 verstis un pavadot gaisā 15 stundas.

Izstādē ir runa arī par kādu visai savādu grozu — iztikas minimuma preču un pakalpojumu «grozu». To kā statistikas rādītāju ieviesa 1991. gada 8. aprīlī. Toreiz iztikas minimuma «groza» vērtība bija 122 Latvijas rubļi jeb 61 santīms uz vienu personu mēnesi. Šī gada augustā «groza» vērtība bija pieaugusi 283 reizes un sasniedza aptuveni 173 latus. **L. Kirillova**

«Ūdens galerijā» — plūdu ainas

Vārds ūdens vienam saistās ar slāpju remdēšanu, otram ar dzestru peldi vasaras tveicē, citam ar spriedzes pilnām situācijām pavasara plūdu laikā. Livānu iedzīvotājiem plūdu laiks pavasaros ir satrūkuma un nepatīkamu pārsteigumu pilns laiks. Pilsētu un tās apkaimi daba ir apveltījusi ar upēm un daudziem ezeriem: Livānu, Māsānu, Pirmo Silavu, Garo, Ilzes vai Šumaņu, Brakovsku, Pāku, Iesalnieku, Jersikas ezeru. No tālienes savus viņus garām pilsētai veļ Daugava. Upes kopējais garums ir 1005 kilometri, bet Latvijas teritorijā Daugava tek 352 kilometru garumā. Savus ūdeņus Daugavai tieši Livānu pilsētas teritorijā dāvina Dubna, kurai arī ir ievērojams cieniņš garums — 105 kilometri. Upe savu nosaukumu ieguvusi no baltu valodu vārda «dubna», kas nozīmē «dziļa», «dzelmainā». Līkločainā Dubna ir viltņiece, no kuras pārsteigumus var sagaidīt visos gadalaikos. Tomēr lielākās nepatīkšanas abas upes livāniešiem sagādā pavasaros. Daudziem Livānu iedzīvotājiem neizdzēšamā atmiņa ir 1931., 1956., 1981. gada plūdi, kad ūdeņi ieskāva daudzas pilsētas ielas un ēkas.

● Ieskats izstādē «Ūdens galerijā». Foto: A. Šņepsts

Lielāki vai mazāki plūdi ik pavasari savā ziņā iedzīvotājiem jau kļuvuši par ierastu lietu. Par to, kā iedzīvotāji pārcieš plūdu laiku, vai radītie materiālie zaudējumi ir samērojami ar dabas varenības skaistumu, stāsta kāda neparasta fotoizstāde ar nosaukumu «Ūdens galerija», kas skatāma Livānos, Latgales mākslas un amatniecības centra pagrabā. Fotogrāfijās redzamas livāniešu applūdinātās dzīvojamās mājas,

ūdens pārņemtās ielas, braukšana uz darbu laivās. Unikāls kadrs, kā mājā iekļūst ar laivu pa logu. Arī paši iedzīvotāji, kas uzāvuši zvejnieku zābakus, garus gumijniekus, glāb savu iedzīvi vai cenšas darīt ikdienišķos darbus. Iemūžināts plūdu laiks no pat 1929. gada, vērienīgākie plūdi bijuši 1931. un 1956. gadā.

Ekspozīciju papildina laiva, instalācijas, kas atgādina ūdenskritumu, attiecīgs apgaismojums, izziņas materiāli. Piemēram, ar ko atšķiras pali no plūdiem? Un ko nozīmē jēdzieni: paliene, atbūda?

Plūdi — neregulāra (jebkurā laikā un vietā) ūdens līmeņa celšanās, kuras laikā notiek lielu ūdenstīlņi piegulošo teritoriju — palienu un citu teritoriju applūšana. Plūdus izraisa sniega segas strauja kušana, spēcīgas un ilgstošas lietussgāzes, ledus un vīzņu sastrēgumi pavasarī un rudenī. Vienā un tajā pašā teritorijā plūdi var atkārtoties vairākas reizes gadā.

Pali — upes gada cikla dabiska sastāvdaļa (parasti noteiktā sezonā un vietā), kad, ceļoties upes ūdens līmenim, notiek upei piegulošo teritoriju — palienu — applūšana. Palus izraisa sniega, ledus kušana

un lietus noteiktā sezonā. Atkarībā no ģeogrāfiskā stāvokļa pali var ilgt no 10 — 20 dienām līdz trīs — četriem mēnešiem.

Paliene — ūdenstīlņnes ielejas zemākā daļa (pali terase), kas atrodas ūdenstīlņnes krastā vai krastos un periodiski pilnīgi vai daļēji applūst. Mazo upju palienes platums ir no dažiem metriem līdz kilometram, bet lielo — līdz vairākiem kilometriem. Ezeru palienu platības mēdz būt dažādas — atkarīgas no apkārtnes reljefa. Paliēnē, uzkrājoties palu ūdeņu sanesumiem, veidojas palienu jeb aluviālās augsnes, kam ir augsta auglība, un tās ir piemērotas visdažādākajiem kultūraugiem.

Atbūda — sens apvidvārds, ar ko apzīmē Daugavas palus Dvietes senlejas rajonā; luksti — palu un palienu pļavu vietējais nosaukums, biežāk tiek lietots Augšzemē un Ziemeļvidzemē; klāni — palienu pļavu vietējais nosaukums Lubāna apkārtnē un Aiviekstes un Pededzes krastos; lankas — palienu pļavu nosaukums Zemgalē; liekne, liekņa — palienes nosaukums; piezumi, atpali, plūdonis, pārplūdi — palu un plūdu nosaukumi dažādās vietās.

L. Rancāne

Noskaidroti fotokonkursa «Latvijas fotogrāfi atklāj Latgali» laureāti

Septembra sākumā noslēdzās darbu iesniegšana Preiļu novada domes un Latgales fotogrāfu biedrības organizētajam fotokonkursam «Latvijas fotogrāfi atklāj Latgali».

Aicinājumam fotogrāfijās iemūžināt Latgales reģionam raksturīgo un interesanto atsauca 36 autori, kuri ir ne tikai no Latgales novadiem, bet arī no Rīgas, Ogres, Lielvārdes, Krustpils novada un Madonas novada. Kopumā konkursam iesniegti 218 fotoattēli, kas veidoti gan melnbaltajā, gan krāsū fotogrāfijā.

25. septembrī Preiļos notika konkursam iesniegto darbu vērtēšana un laureātu noteikšana. Latgales fotogrāfu biedrība konkursa žūrijas komisijā bija uzacīnājusi Latvijā pazīstamus cilvēkus, kuri ir savas nozares profesionāļi: foto vēsturnieku Pē-

teri Korsaku, Saeimas deputāti, Latvijas Universitātes profesori Janīnu Kursīti-Pakuli, politiķi, bijušo kinorežisoru un kino darbinieku Rihardu Piku, gleznotāju, Rēzeknes Augstskolas asociēto profesoru Vladislavu Pauru un fotomākslinieku Alni Stakli.

Latgales fotogrāfu biedrības vadītājs Igors Pličs: «Bildes tika sadalītas trijās nominācijās: «Cilvēks», «Daba», «Notikumi». Tālāk atsevišķi tika vērtēti katras nominācijas darbi. Vismazāk fotogrāfiju tika iesniegti notikumu nominācijā. Līdz ar to šī nominācijā žūrija piešķīra tikai vienu veicināšanas balvu. Nominācijā «Cilvēks» piešķīra trīs godalgas un vēl divas veicināšanas balvas. Savukārt nominācijā «Daba» ir prēmētas četras vietas (piešķirtas divas trešās vietas) un vienam autoram piešķirta veicināšanas balva.»

Latgales fotogrāfu biedrība un

Preiļu novada dome izsaka pateicību visiem konkursa dalībniekiem par piedalīšanos konkursā un aicina 2012. gada 11. februārī uz fotokonkursa noslēguma prezentācijas izstādes atklāšanu un laureātu apbalvošanu, kas notiks Preiļu pilsētas dzimšanas dienas pasākumu ietvaros. Izstādē būs skatāmi ne tikai laureātu, bet arī citu konkursa dalībnieku darbi, kas arī bija augstā līmenī. Iecerēts, ka šī izstāde būs ceļojoša, un tā tiks piedāvāta arī pārējām Latgales pašvaldībām.

Finansiālu atbalstu neliedza arī Dagdas, Zilupes, Rēzeknes, Balvu, Rugāju novada, Daugavpils pilsētas, Riebiņu un Aglonas novada pašvaldības.

«Kaut arī fotokonkurss ir noslēdzies, tomēr uzsāktais darbs turpinās. Mēs joprojām vāksim foto materiālu grāmatai par Latgali. Vēlamies aicināt visas Latgales pašvaldības turpināt mūs

● Žūrijas komisija vērtē iesniegto darbus. Foto: A. Lebeds

atbalstīt, piedāvājot labākas fotogrāfijas no saviem novadiem, kuras būtu vērtas, lai atspoguļotu konkrētu vietu. Īpašu vērtību varētu pievērst notikumiem, tradīcijām, novadu arhitektūrai un

skaistākajām vietām. Protams, arī raksturīgiem portretiem būs vieta,» mudina I. Pličs.

J. Vaivods,
Preiļu novada domes
lietvedības pārzinis

BALVI

Pēdējoreiz redzēja pirms 16 gadiem

1995. gadā Antons Bozovičs pāri Latvijas — Krievijas robežai uz rokām pārnesa mazmeitiņu, ar kuru atkal satikās tikai šogad — pēc 16 gadiem, turklāt 5000 kilometru attālumā no Latvijas. Likteņa likloči Bozoviču ģimenei bijuši tikpat skaudri kā nereti lasāms pasaulslaveno rakstnieku romānos.

Antons Bozovičs bija tas, kuram jāsaka paldies par 1969. gadā dzimušo ideju — Balvu rajona laikraksta «Vaduguns» kausa izcīņu motokrosā «Baltais briedis», kas notika netālu no Viļakas. Viņš 23 gadus bija šo Vissavienības sacensību organizators un galvenais tiesnesis. Iespējams, tēva aizraušanās savulaik mudināja Antona dēlu Gunti doties uz Omsku, kur pirmo reizi notika kursi motokrosa tiešiem. Pēc kursiem Gunti iesauca dienestā PSRS Iekšlietu ministrijas speciālās nozīmes karaspēkā Novosibirskā, kur viņš iepazinās ar savu otro pusīti — Olgu. 1989. gada oktobrī Antons Novosibirskā ciemojās pirmoreiz, kad Guntis un Olga svinēja kāzas. Otrreiz Novosibirsku viņš apmeklēja pēc nepilna gada, kad piedzima mazmeitiņa Anna.

Mainoties valstu varām un iekārtām, Guntis par katru cenu vēlējās atgriezties dzimtenē. Arī Olga labprāt respektēja vīra lēmumu. Guntim pilsonības saņemšana grūtības nesagādāja, bet Olgai izsniedza

uzturēšanās atļauju tikai uz gadu. «Kad atbildīgajās iestādēs jautāju, ko darīt, lai situāciju mainītu, saņēmu atbildi, — lai šķiras!» atceras Antons Bozovičs. Drīz vien pēc tam Guntis tragiski gāja bojā, bet Olga nolēma atgriezties Novosibirskā. Tolaik Antonam nācās uz rokām pārnest piecgadīgo mazmeitiņu Annu pāri robežai, jo sākās, kā atgādina vectēvs, vizu laiks.

Divas diennaktis līdz gala mērķim

Ši gada 15. augustā Antons devās uz Rīgu, lai izlidotu uz Pēterburgu, bet pēc tam — uz Novosibirsku. Kaut arī kopumā lidošana ilga tikai aptuveni sešas stundas, bija nepieciešamas divas diennaktis, lai nokļūtu galamērķi. Visnogurdinošākā, kā secina vectēvs, bijusi gaidīšana lidostās. Izkāpis Novosibirskā, viņš bija pirmajā pasažieru desmitniekā, kas devās cauri stiklotam tunelim pie sagaidītājiem. «Vedekla un mazmeita mani uzreiz pazina,» vēl joprojām ar prieku asarām acis atceras Antons. Jautāts, kā tas iespējams, viņš paskaidroja, ka sarakstījās reti, bet regulāri, sūtīja fotogrāfijas.

19. augustā viņš kopā ar mazmeitu, viņas topošo vīru un kāzu viesiem devās uz Novosibirskas pilsētas Leņina rajona dzimtsarakstu nodaļu. «Kāzas bija lepnas,» stāsta Antons. Pēc oficiālās ceremonijas jaunie devās izbraucienā pa pilsētu, bet 70 ciemiņi

● Antons Bozovičs ar mazmeitu Annu apmeklēja Novosibirskas skaitlās vietas, tostarp pieminekli, kas veltīts slavenajam aktierim un dziedātājam Vladimiram Visockim.

pulcējās uz mielastu pie kādas kafējnīcas. Tur tālākās svinības vadīja speciāli nolīgts tamada. Jautāts, vai bija Latvijā ierastie kāzu vērti un tradicionāli mičošanas, Antons paskaidroja, ka vērti bija, kad jaunie iznāca no dzīvokļa. Pēc ceremonijas dzimtsarakstu nodaļā ciemiņi jauno pāri ārpusē sagaidīja ar ziedlapiņām. Pirms tam viesus

brīdināja, ka ziedlapiņās nevar atrasties bistami priekšmeti. Savukārt pie kafējnīcas jaunus sagaidīja ar sālsmaizi, un vadību pārņēma tamada. «Mičošanas nebija, kaut gan mana sieva Juzefa lika mazmeitiņai aizvest gan cepurīti, gan priekšautiņu,» saka Antons.

Kafējnīcu slēdz pusnakti

Ja Latvijā nereti kāzas svin divas dienas, tad jaunlaulāto Annas un Pāvila oficiālais svētku mielasts beidzās pusnakti, kad slēdza kafējnīcu. Pēc tam kāzu viesi pārgērbās ikdienišķās drēbēs, lai dotos uz vasarnīcu. Jautāts, kāpēc bija jāpārgērbjas, Antons atjokoja, ka ne jau tāpēc, lai sāktu dzert pa istam. «Tas ir mīts, ka tur kāzās cilvēki pārdzeras, lamājas, rāpo, kaujas un tamlīdzīgi. Vasarnīcā vārijām zupu, cepām šašliku. Viss bija ļoti jauki,» atceras Antons. Izbrīnu izraisīja arī dāvanas, kādas saņēma jaunais pāris, piemēram, vienistabas dzīvokli, virtuves iekārtu, ledusskapi, aploksnes ar naudu. Viņš lepojas, ka Novosibirskā uzņemts kā viesis nr. 1. Mazmeitiņa vectēvam atvēlēja savu istabu, nemaz nerunājot par cieņas izrādīšanu, ko Antons izjuta ik uz soļa.

Novosibirska ir trešā lielākā pilsēta Krievijas Federācijā, tur pašlaik dzīvo trīs miljoni iedzīvotāju. Savulaik tā bija Krievijas impērijas centrs.

«Vaduguns»

DAUGAVPILS

Brīvībā augušas zivis garšo vislabāk

Kad Bebrenes pagasta saimnieks Jānis Bucenīks veikalos ievēd paša audzētās karpas, pircēji tās izpērk vēja ātrumā. «Karpa, kas audzēta brīvībā diķos un barota ar dabisku barību, garšas ziņā pamatīgi atšķiras no zivju audzētavu precēs,» uzskata Jānis Bucenīks.

Karpas nojauš, ka tikls nav vislabākā vieta

Zivju namiņa abi baseini pagaidām ir tukši, jo pēdējais loms jau pārdots. Saimniekam ir četri diķi, lielākais aizņem 3,1 hektāru, tur zivis labi nārsto, ganās arī amūri savai saimei. Agrāk pārdošanai audzējās karūsas un karpas, tagad ir tikai karpas. Jānis Bucenīks gadā uztur vidēji 250 kilogramus zivju uz hektāru un realizē ap trijām tonnām dzīvu karpu. Viņa zivis iepērk Ilūkstes, Subates, Aknīstes, Dunavas un citi veikali. Zivju mazuļus izaudzē savos diķos. Vienā vasarā karpas mazuļi sasniedz svaru ap 300 gramiem, savukārt divgadīgas karpas jau sver vairāk par kilogramu un ir pārdodamas. Brīvdabas diķos audzētās zivis svarā pieņemamas ļoti ātri.

Zivis baro katru dienu, tās saņem gan zirņus, gan miežus un kviešus, gadā apēdot vairāk nekā 10 tonnas graudu. Vasarā diķu krastos saimnieks liek nopļautu zāli, kurā savairojas dažādi kukaiņi, arī dafnijas, kas zivīm esot saldaļs ēdiens, atzina Jānis.

Diemžēl diķos ūdens atjaunojas un limenīš paaugstinās tikai atkušņu un lietavu laikā, tāpēc, lai uzturētu tekošo ūdeni, saim-

nieks starp diķiem ir ierīkojis ūdens cirkulācijas sistēmu. Atverot vārstus, ūdens pa caurulēm no viena diķa pārplūst uz otru, pēc tam no pilnākā diķa ūdens tiek novirzīts uz nolaisto diķi. Arī zivju mazuļus ir vieglāk noķert brīdī, kad tiek nolaists ūdens. Projektētāji, ar kuriem Jānis Bucenīks sadarbojās, teikuši, ka Latvijā šāda sistēma vēl nav redzēta.

Zivis ķert Jānim palīgā nāk visi trīs dēli. Kad ir jāzvejo gan mazuļi, gan lielās zivis, jāreķinās ar divām darbdiēnām. Karpas ir ļoti kustīgas, tās bieži, pat izņemtas no tikla, iemanās ielekt atpakaļ ūdenī. Karpas, šķiet, zina vai nojauš, ka tikls, vēlāk arī panna, nav tās labākās vietas, kur tām gribētos atrasties, saka Jānis.

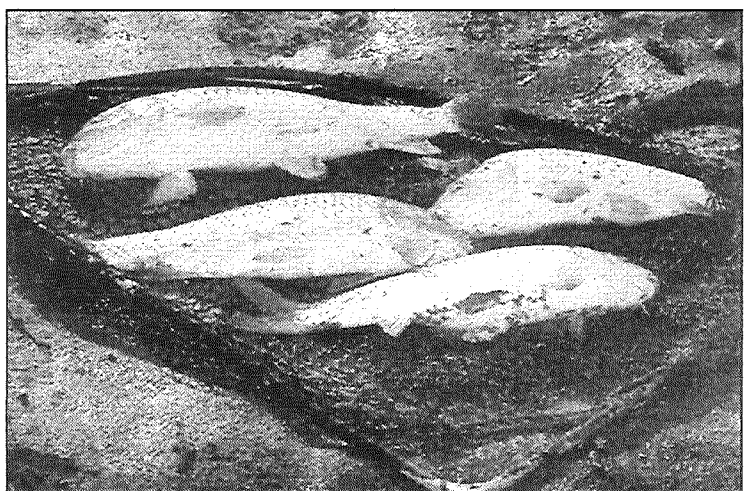
Vispirms ir jāmācās

Tomēr ne jau vienmēr Jānis Bucenīks ir bijis tik zinošs zivkopis. Devīdesmitajos gados lielāka daļa cilvēku zemi ņēma lauksaimniecības vajadzībām, taču Jānis izvēlējās zivkopību. Saimnieks stāsta: «Ceļš līdz mājām bija slikts, ziemā tur sasnīga vienu metru bieža sniega kārtā, bet kad sniegu sāku stumdit, nolēmu, ka var sanākt diķis. Tas tapa oktobrī. Novembrī zivsaimniecībā «Nagļi» nopirku un ielaidu karpu, karūsu un citu zivju mazuļus. Pirmie sanāca puni. Kad liņu mazuļus ielaidu šajā diķī ar aukstu akas ūdeni, tie neauga nemaz. Tad sāku rakt jaunu diķi. Taču 1996. gadā bija barga ziema, un liela daļa zivju noslāpa. Daudz zivju nobendēja lapsa, kas zivis nemaz neēd —

nokož un apēd tikai galvas. Pēc tam tikai nāca zināšanas un pieredze. Kāds cilvēks iedeva ļoti labu vecu zivkopības grāmatu, es to izstudēju, pēcāk apmeklēju seminārus, parunājos ar citiem zivkopjiem. Tagad jaunajiem tā arī saku, ka vispirms ir jāmācās, tikai tad jārok diķis un jāpērk zivju mazuļi.»

Zivju diķos bieži apmetas gulbji. Diķos visu vasaru dzīvoja arī gārņu pāris, tā ierobežodams citu gārņu, kas var pārnēsāt slimības, viešošanas zivsaimniecībā.

Bieži līdz diķiem aizstaigā Jāņa mamma vai draugi, kas atpakaļ nāk labā garastāvoklī un ar lielu lomu. Saimnieks atklāja arī sava firmas ēdienu — vasaras zivju zupas — recepti. Svaiga karpa ir jānotīra, jāliek katlā ar ūdeni, kur jau pirms tam kartupeļu vietā

● Brīvā vaļā augušas karpas.

iebērtas zaļas cūku pupas, liet ar pipariem, sāli un ķiplopielikti asie pipari, dillītes un sāls. Saimnieks karpu, apbērtu maz-

«Latgales Laiks»

Dvietes palienē — izzinošā sēņošana

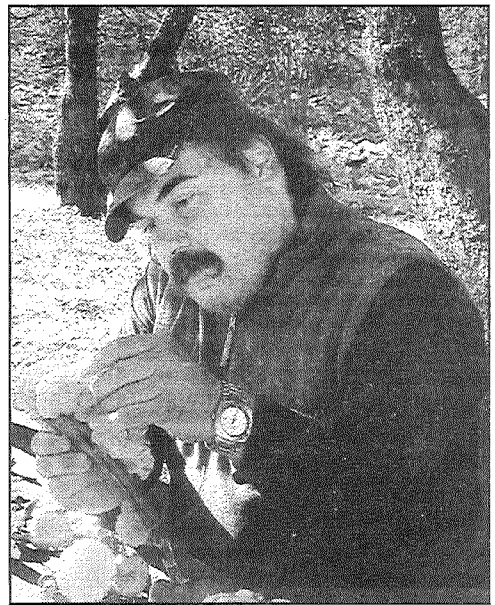
1. oktobrī Bebrenes pagastā, Dvietes palienē, Putnu salā notika izzinošā sēņošana, ko vadīja Daugavpils bioloģis Pēteris Evarts-Bunders. Sēņotāji, kas bija sabraukuši no Bebrenes, Pilskalnes un Daugavpils, noteica 50 sēņu sugas, kā arī debatēja par 15 sugām, vai šīs sēnes atbilst aprakstam, kas atrodas sēņu katalogā. Dvietes palienē dominē sarkangalvītes jeb apšu bekas, bērzu bekas, cūcenes. Tika uzietas arī dažas mušmīres.

Kad sēņu raža bija izklāta uz galda pie informācijas centra «Gulbji», P. Evarts-Bunders, kurš strādā Daugavpils Universitātes Sistemātiskās bioloģijas institūtā, parādīja, kuras sēnes ir ēdamas, kuras nav garšīgas un no kurām ir jāturas pa gabalu.

Sēņotāji nosprieda, ka šāda izzinošā sēņošana Dvietes palienē ir jāorganizē katru rudenī, varbūt pat vasaras nogalē, piebilda B. Štrausa.

● Pēteris Evarts-Bunders stāsta par sēnēm.

«Latgales Laiks»

Preiļu iecirknī — vadītāja maiņa

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palidze Kristīne Mīze informē, ka no šī gada 1. oktobra Preiļu iecirkņa priekšnieks **Andrejs Aleksandrovš** devies pensijā sakarā ar likumā noteiktā vecuma sasniegšanu.

Turpmāk līdz jauna priekšnieka apstiprināšanai amatā viņa pienākumus pildīs Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks **Dzintars Podskočis**.

Plāno stingrāk vērtēt personas neierašanos uz tiesas sēdi slimības dēļ

Tieslietu ministrija šogad risināja jautājumu par nepieciešamiem grozījumiem normatīvajos aktos, lai novērstu nepamatotu lietu izskatīšanas atlikšanu slimības dēļ.

Tika izstrādāti grozījumi gan Civilprocesa likumā, gan Ministru kabineta noteikumos, kas regulē izrakstā no stacionāra pacienta/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes norādāmo informāciju.

Grozījumi Civilprocesa likumā paredz, ka pusēm ir ne tikai pienākums laikus rakstveidā paziņot par iemesliem, kuru dēļ tās nevar ierasties uz tiesas sēdi, bet arī vienlaikus jāiesniedz tiesai pierādījumi, kas apstiprina to neierašanās attaisnojumu.

Tāpat šī gada 22. septembrī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināti grozījumi Ministru kabineta noteikumos "Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība", lai

novērstu darbnespējas lapas izsniegšanas nekontrolētu izmantošanu gadījumos, kad personai ir jāpilda normatīvajos aktos noteiktais pienākums ierasties tiesā un tiesībaizsardzības iestādē.

Grozījumi paredz papildināt minētos noteikumus ar jaunu punktu, kas nosaka, ka pēc personas pieprasījuma ārsts vai ārsta palīgs izsniedz pacientam izrakstu no stacionāra pacienta/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes, norādot tajā pacientam konkrētajā laikā noteikto ārstēšanās režīmu. Saņemot attiecīgu informāciju, tiesnesis izvērtēs, vai persona ir vai nav spējīga piedalīties tiesas sēdē un vai tās neierašanās uz tiesas sēdi ir vai nav attaisnojama pie noteiktā ārstēšanās režīma.

Grozījumi Civilprocesa likumā stāsies spēkā ar šī gada 1. oktobri, savukārt grozījumi Ministru kabineta noteikumos vēl jāatbalsta valdībai.

CITUR LATVIJĀ

Tiesai nodota lieta par slepkavību sevišķi pastipriņošos apstākļos

Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras preses sekretāre **Laura Pakalne** informē, ka 30. septembrī Zemgales tiesas apgabala prokuratūra Zemgales apgabaltiesai nodevusi krimināllietu, kurā persona apsūdzēta par slepkavību sevišķi pastipriņošos apstākļos.

Saskaņā ar apsūdzību apsūdzētā persona izdarījusi citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu, tas ir, slepkavību sevišķi pastipriņošos apstākļos, būdama jau agrāk izdarījusi slepkavību ar sevišķu cietsirdību un slepkavību, pēc kuras izdarīja liķa apgānīšanu.

Prokuratūras pārstāve skaidro, ka 2008. gada 12. jūlijā apsūdzētā persona pēc kopīgas alkohola lietošanas uz alkohola ietekmē pēkšņi radušos naidīgu attiecību pamata ar nolūku izdarīja citas personas tīšu slepkavību.

Tā paša gada 20. septembrī apsūdzētā persona, atrodoties Jelgavā, iepazīnās ar agrāk nepazīstamu sievieti. Abi sāka lietot alkoholiskos dzērienus, ko turpināja arī dārza mājīnā. Naktī apsūdzētā persona, atrodoties alkohola reibumā, uz pēkšņi radušos naidīgu attiecību pamata

izdarīja sievietes tīšu slepkavību. Pēc slepkavības, lai noslēptu sievietes liķi, apsūdzētā persona to sadalīja, saliekot polietilēna iepakojumu maisiņos atsevišķas ķermeņa daļas. Daļu no maisiņiem apsūdzētā persona iemeta Driksas upē.

2011. gada naktī uz 12. jūliju apsūdzētā persona alkohola reibumā ieradās pie savas kaimiņienes un kopā turpināja lietot alkoholu. Pēc radušās strīda apsūdzētā persona paņēma no galdīņa nazi un noslepkavoja kaimiņieni.

Par šādām savām darbībām persona apsūdzēta pēc Krimināllikuma 118. panta 3. punkta.

Prokuratūras pārstāve skaidro, ka gadījumā, ja persona tiks atzīta par vainīgu, viņu var sodīt ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no 15 līdz 20 gadiem un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem, konfiscējot mantu.

Apsūdzētā persona savu vainu atzīst un nožēlo.

Vienlaikus prokuratūra norāda, ka neviena persona netiek uzskatīta par vainīgu, kamēr tās vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā netiek konstatēta Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Nedēļas statistika

Laika posmā no 30. septembra līdz 6. oktobrim iecirkņa teritorijā tika reģistrēti 48 notikumi, uzsākti 12 kriminālprocesi. Nedēļas laikā sastādīti 97 administratīvo pārkāpumu protokoli, tajā skaitā pieci protokoli par atrašanos sabiedriskā vietā reibumā.

Ar akcīzes nodokli apliekamo preču tirdzniecības, glabāšanas un realizācijas noteikumu ieviešanas kontrolei veikti divi reidi, kuru rezultātā uzsākta viena administratīvā lietvedība.

Reģistrēti pieci ceļu satiksmes negadījumi, bet cilvēki tajos nav cietuši. Par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem sastādīts 81 protokols.

Pa logu ielauzās dzīvokli un aplaupīja

30. septembra naktī, apmēram ar 3.20 Daugavpili kādā dzīvoklī pa logu ielauzās divi nenoskaidroti vīrieši. Pielietojot vardarbību un piedraudot ar nazi dzīvokļa saimniecei — 1941. gadā dzimušai sievietei, — viņi nolaupija mobilo telefonu, pasi un naudu — 120 latus.

Cietusi dzīvokļa saimniece ar traumām, pārsvarā sītiem, griezusi pēc palīdzības ārstniecības iestādē. Par notikušo laupīšanas faktu policijā uzsāks kriminālprocesi.

Rēzeknes iecirkņa pagalmā apzog dienesta auto

29. septembrī praktiski policistu acu priekšā izdarīta zādzība. Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa pagalmā no dienesta automašīnas Land Rover konstatēta dažādu mantu zādzība.

Uzsāktajā kriminālprocesā, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, tūdaļ tika noskaidrota iespējamā aizdomās turētā persona — kāds 1969. gadā dzimis Rēzeknes iedzīvotājs. Pašlaik kriminālprocesa par zādzības izdarīšanu ietvaros notiek pirmstiesas izmeklēšana.

Balvēniete devās ogot un apmaldījās

1. oktobra rītā pulksten 7.15 Balvu iecirknī tika saņemta informācija, ka iepriekšējās dienas vakarā mājās nav atgriezies Balvu novada Briežuciema pagasta iedzīvotāja, kāda 1940. gadā dzimusi sieviete. Situācija bija satraucoša, jo kundze iepriekšējā dienā bija devusies uz purvu ogot.

Neveiksmīgās ogotājas meklēšanā nekavējoties tika iesaistīti 15 Valsts policijas darbinieki, tikpat Zemessardzes darbinieki, kā arī četri Valsts Robežsardzes darbinieki. Pēdējo skaitā bija arī kinologs ar dienesta suni.

Nomaldījies Briežuciema iedzīvotāja tika atrasta drīz pēc meklēšanas uzsākšanas — ap pulksten 11.35 un nekavējoties nodota neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes rīcībā.

Kombuļu iedzīvotāju aizturēja par civilvīra slepkavību

3. oktobrī Krāslavas iecirkņa kriminālpolīcijas darbinieki, veicot operatīvas un izmeklēšanas darbības, aizdomās par 1979. gadā dzimušu vīriešu slepkavības izdarīšanu Krāslavas novada Kombuļu pagastā aizturēja 1984. gadā dzimušu sievieti.

Kriminālprocesa pirmstiesas izmeklēšanas gaitā sieviete vaļsirdīgi atzinusies, ka konflikta laikā, pielietojot vardarbību, izdarījusi sava civilvīra slepkavību. Pēc slepkavības izdarīšanas sieviete civilvīra liķi aprakusi zemē netālu no mājām. Lai noskaidrotu vīrieša nāves konkrēto laiku un cēloni, kriminālprocesā tika noteikta tiesu medicīniskā ekspertīze. Uzsāks kriminālprocesi pēc Krimināllikuma 13. nodaļas «Noziegumi pret personas veselību».

Policija izbeidza nelegālās degvielas ievēdēju darbošanos

5. oktobrī Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki sadarībā ar Valsts Robežsardzes aviācijas pārvaldes apsardzes un speciālo uzdevumu nodaļas «Sigma» amatpersonām kriminālprocesa ietvaros, organizējot un veicot pasākumus, lai novērstu un atklātu noziegumus, kas saistīti ar akcīzēto preču — degvielas — nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai, izmantojot dzelzceļu, Daugavpils novada Naujenes pagasta teritorijā pārtrauca noziedzīgas grupas darbību.

Par naftas produktu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu un realizāciju aizturēja trīs personas — 1981., 1982. un 1989. gadā dzimušus vīriešus. Kriminālprocesa pirmstiesas izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka vīrieši degvielu iegādājās no Baltkrievijas vilcienu mašīnistu brigādēm. Šobrīd noskaidrotas jau vairākas noziedzīgas nodarījuma epizodes.

Veicot izmeklēšanas darbības, policija izņēma divas automašīnas, 200 litrus degvielas, kā arī dažādas ierīces — sūkņus, skaitītājus, tvertnes, kuras izmantojamas degvielas uzglabāšanai. Uzsāktajā kriminālprocesā turpinās pirmstiesas izmeklēšana.

Cepot pankūkas, meitene guva apdegumus

3. oktobrī medicīnas iestādē no Līvāniem tika nogādāta kāda 11 gadus veca meitene, kura bija guvusi apdegumus. Meitene stāstīja, ka mājās, cepot pankūkas, viņa netišām aizķērusi pannu, apgāzusi to un tā uzlējusi sev virsū karstu eļļu.

Tilžas pagastā aizturēja mētelīša virinātāju

4. oktobrī Balvu novada Tilžas pagastā pie izglītības iestādes kāds vīrietis triju mazgadīgu meiteņu klātbūtnē, novelkot bikses, atkailināja un atklāti demonstrēja savus dzimumorgānus.

Pirmstiesas izmeklēšanas gaitā, veicot operatīvas un izmeklēšanas darbības, aizdomās par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu aizturēts 1957. gadā dzimis vīrietis. Izrādās, viņš jau iepriekš tiesāts par līdzīgiem noziedzīgiem nodarījumiem. Uzsāktajā kriminālprocesā turpinās pirmstiesas izmeklēšana.

Zagli pieķēra nozieguma vietā

Ne visiem garnadziem izdotas tikt projām ar laupījumu. Policija informē, ka 3. oktobrī Ludzas iecirkņa darbinieki, veicot operatīvos pasākumus Ludzas novada Nirzas pagastā, kādas viensētas saimniecības ēkā dažādu mantu zādzības izdarīšanas brīdī aizturēja 1954. gadā dzimušu vīrietī. Uzsāktajā kriminālprocesā notiek pirmstiesas izmeklēšana, lai noskaidrotu zagļa iespējamo saistību ar citiem līdzīgiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Apmētāja pasažieru vilciena vagonus ar akmeņiem

4. oktobra vakarā ap pulksten 22.00 Rēzeknes novada Ozolaines pagastā Latvijas dzelzceļa 452. kilometrā esošajā dzelzceļa pārbrauktuvē nenoskaidrotas personas ar akmeņiem apmētāja pasažieru vilciena Vilņa — Sanktpēterburga vagonus. Rezultātā kādam vagonam tika izsisti divi logi. Vilciena pasažieri no huligāniskās rīcības sekām nav cietuši. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Avārijas — ir cietušie un bojā gājušie

3. oktobrī Balvu pagastā 1968. gadā dzimis vīrietis, vadot VW Passat, sadūrās ar pretējā virzienā braucošu velosipēdistu, kurš veica pagriezienu, iepriekš nepārliedzinoties par kustības drošību. Velosipēdistam ķermeņa sasitumiem nogādāts slimnīcā, no kurienes pēc palīdzības sniegšanas palaists mājās.

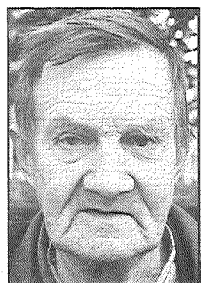
6. oktobrī Daugavpils novada Ambeļu pagastā 1942. gadā dzimis vīrietis, vadot VW Passat, nezināmu iemeslu dēļ netika galā ar stūri, nobrauca no ceļa. Pēc avārijas gan pats vadītājs, ka divi pasažieri ar dažādām traumām nogādāti medicīnas iestādē. Uzsākta administratīvā lietvedība.

5. oktobrī Ludzas novada Cirmas pagastā nenoskaidrots BMW vadītājs, apbraucot pie slēgtas dzelzceļa pārbrauktuves stāvošu automašīnu rindu un šķērsojot pārbrauktuvi, iebrauca pretējā joslā, kur nolauza aizvērtu barjeru, sadūrās ar divām automašīnām. Pie tam BMW vadītājs negadījuma vietu atstāja. Uzsākta administratīvā lietvedība, turpinās negadījuma apstākļu un iesaistīto personu noskaidrošana.

5. oktobrī pulksten 19.50 Kārsavas novada Mežvidu pagastā 1964. gadā dzimis Audi-80 vadītājs nezināmu iemeslu dēļ iebrauca pretējā joslā un sadūrās ar pretim braucošo Nissan Sunny. Abu automašīnu vadītāji avārijas rezultātā gāja bojā turpat negadījuma vietā. Uzsāks kriminālprocesi pēc Krimināllikuma 21. nodaļas — «Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību».

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Kādu koalīciju jaunas valdības veidošanai izvēlētos jūs?

Pjotrs, Preiļu iedzīvotājs:
— Kādām partijām būtu jāveido koalīcija, es nezinu, bet cilvēkiem valdībā vajadzētu būt atbildīgiem. Un tādiem, kas nāk vairāk no tautas, jo tie, kas iepriekš tur grozījušies, ne cik labi sevi nav parādījuši un cilvēku labā maz centušies. Tāds viedoklis man radies, avīzes lasot. Man šķiet, latviskās partijas ir labākas, atbildīgākas, tāpēc tām arī vajadzētu dot priekšroku.

Ināra, Preiļu iedzīvotāja:
— Esmu par nacionālu valdību, bet tādā nozīmē, ka nevajag ne koalīciju, ne nekoalīciju — no visām Saeimā ievēlētajām partijām cilvēkiem būtu jānāk kopā un jāstrādā nevis jāstrīdas, kā tas notiek tagad. Tad arī nebūtu iespēju citam citu apvainot par bezdarbību vai nepareizu rīcību. Tikai tādā gadījumā politiķiem būtu ļoti grūti amatus sadalīt. Pagaidām lietas uz priekšu neiet, izskatās, ka vajadzīgas vēl vienas ārkārtas vēlēšanas. Tas gan pa jokam, bet, ja nopietni, Valsts prezidentam, manuprāt, jāizvēlas valdības galva ārpus partijām. Tas tad lai arī sastāda valdību.

Līvija, Preiļu iedzīvotāja:
— Es izvēlētos Zatlera reformu partiju un «Saskaņas centru». Tāpēc, ka par abām šīm partijām vēlētaji visvairāk balsu atdeva. Tātad tauta jau savā ziņā koalīciju izveidoja. Nu varētu vēl klāt Zaļo un Zemnieku savienību paņemt. Nekas liels, ka tur oligarhs. Oligarhi ir gudri, lai tautas labā pastrādā. Patiesībā par politiku īpaši neinteresējos, bet prātīgi būtu, ja valdības veidošanai ņemtu gudrākos cilvēkus no katras partijas, lai viņi savā starpā vienojas. Tad arī būtu Latvijā laba valdība.

Dzintra, Riebiņu novada iedzīvotāja:
— Es ņemtu «Vienotību», Zatlera reformu partiju un nacionālo apvienību. Tāpēc, ka esmu par latvisku Latviju. Nebūtu jau slikti, ka arī «Saskaņas centrs» strādātu, tomēr viņu programmā un nostājā ir daži jautājumi, kas man galīgi neiet pie sirds. Ja partijas nespēj vienoties, acimredzot prezidentam vajadzētu iejaukties. Citādi katram savas ambīcijas, savēlk sarkanās līnijas sev apkārt un tad nesaprot, kā no situācijas izkļūt. Par tautu un valsti piemirst.

Sandis, Preiļu pagasta iedzīvotājs:
— Katrs jau taisa savu koalīciju. Es arī savējo taisītu. Iesaistītu, protams, «Saskaņas centru», kas parlamenta vēlēšanas uzrādīja vislabāko rezultātu. Tas būtu tikai godīgi. Bez Zatlera reformu partijas, domāju, mierīgi varētu iztikt. «Vienotību» gan ņemtu, jo viņiem ir liela pieredze, tas kompensētu saskaniešu pieredzes trūkumu. Tagadējā situācijā prezidentam vajadzētu stingrāk rīkoties.

L. Kirillova
Foto: A. Šņepsts

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMS, LĪDZJŪTĪBAS

Viss, kas Tev ir, lai nepazūd, visu, ko vēlies, lai Dievs dod!
Labu veselību,
daudz gaišu dienu!
Miļi sveicam
90. gadu jubilejā
JEVLAMPIJU KUZMINU.
Piederīgie

Par augstām cenām pērk visa veida **mežus un zemi.**
Tūlītēja samaksa.
Tālr. 26544864, 29215325.

Paku piegāde uz Īriju un atpakaļ.
Tālr. +371 26131147,
+371 25992850, +353 862453426,
www.piegade.com

Piektdien, 14. un 28. oktobrī pārdošanā būs **svaigi broilera stilbi. 5 kg — 7 Ls, 15 kg — 19,50 Ls, aknas 1,50 Ls/kg, zāvētas desinās — 2,30 Ls/kg.** Jaunaglonā 8.10, Aglonā 8.20, Aglonas stacijā 8.35, Ārdavā 8.50, Pelēcos 9.10, Aizkalnē 9.25, Preiļu tirgū 9.50, Sutros 10.20, Ančkinos 10.35, Vārkavā 11.00, Vecvārkavā 11.25, Mačānos 11.45, Vanagos 12.00, Rožupē 12.10, Rudzātos 12.30, Priekules 13.00, Riebiņos 13.20, Smelteros 13.50, Stabulniekos 14.10, Galēnos 14.20. **Braucam katru otro piektdienu!** Tālr. izziņām 22135110.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus, aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29161121, Juris.

VESELĪBAS CENTRS 4
www.vc4.lv
www.edk.lv
Š. g. 20. oktobrī, Dr. Ints Ūdris
SIA "Veselības centrs 4",
BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS
vadošais speciālists, asinsvadu ķirurgs,
flebologs,
pieņems **privātpoliklīnikas telpās,**
Raiņa bulv. 7, Preiļos.
Konsultācija + kāju vēnu sonogrāfija
— Ls 30.
Pieraksts pa tālruni: 65324393.

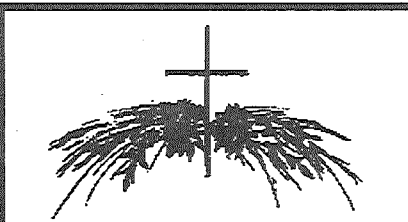
A EXPRESS
SIA A EXPRESS
PĒRK visa veida cirsma, mežus,
kā arī papimalku, zāgbaļķus,
taras klučus mežā pie ceļa.
TŪLĪTĒJA APMAKSA!
Tālr. 29809191.

LPKS "Baltic Meat Standard"
iepērk liellopus, jaunlopus.
Sver uz elektroniskajiem svariem.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 63354097. Mob. tālr. 20250289.

SIA „LATVIJAS GALA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

Pārdod zarus (pēc cirsmu izstrādes mežā) šķeldošanai.
4 km no Preiļiem.
Tālr. 22079169.

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai tev palīdzētu.
Mūsu vispatiesākā līdzjūtība sāpju brīdī Alīnai Dalkai, MĀMUĻU zemes klēpi guldot.
Kolēģi Livānu novada domē

Iznāk pretī rudens diena,
Aizlijusi, pelēkruda.
Kā ar rudens lietus lāsēm
Sirds ar sāpēm sarunājas.
Izsakām līdzjūtību audzinātājam Valentīnai Mičulei, DZĪVESBIEDRU pēdējā gaitā pavadot.
Dravnieku pamatskolas 8. klases skolēni, vecāki

Коллектив ИBC "Konsultants" искренне разделяет боль утраты и выражает глубокие соболезнования своей коллеге Кристине Упенице и всем ее родным и близким в связи с утратой мамы ДУБИЛОВИЧА Чеслава Феликсовича.

Šonedēļ populārākie vārdi – Daiga un Arvīds

Kā rāda Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā Iedzīvotāju reģistra statistika, šonedēļ vārda svētkus svinēs kopskaitā 13 960 Latvijas iedzīvotāji. No kalendārā iekļautajiem personvārdiem nākamnedēļ vispopulārākais vārds ir **Daiga** (4139), savukārt no vīriešu vārdiem – **Arvīds** (3068).

10.10.2011. – 16.10.2011. vārda dienas svin:

Vārds	Skaitis	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Citur Latvijā
ARVĪDS	3068	4	561	250	Liepāja — 151
ARVIS	1414	14	177	97	Talsu raj. — 112
DRUVIS	225	0	22	17	Cēsu raj. — 36
MONTA	1813	29	261	165	Tukuma raj. — 110
TINCE	21	2	5	3	Valmieras raj. — 3
SILVA	621	0	125	45	Liepāja — 33
VALFRĪDS	59	0	9	3	Ludzas raj. — 5
KIRA	608	20	283	35	Daugavpils — 64
IRMA	838	0	144	50	Liepājas raj. — 67
MIRGA	11	0	1	2	
VILHELMĪNE	359	0	110	28	Rēzekne — 18
MINNA	59	0	17	0	Talsu raj. — 9
EDA	42	0	6	2	Kuldīgas raj. — 9
HEDVIGA	128	0	32	11	Cēsu raj. — 8
HELVIJS	179	0	33	21	Talsu raj. — 14
DAIGA	4139	0	832	383	Bauskas raj. — 186
DINĶA	173	2	22	10	Valmiera — 11
DINĀRS	203	2	19	20	Talsu raj. — 13

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

No 12. līdz 19. oktobrim pilns Mēness. III Mēness fāze. 13. un 14. oktobrī Mēness Vērša zīmē. 15., 16., 17. oktobrī mēness atradīsies Dvīņu zīmē. 18. un 19. oktobrī Mēness pāriet Vēža zīmē.

12. oktobrī nav ieteicams sauļoties solārijā, karsēties saunā.
13. oktobrī īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai mierīgi atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošanu.

14. oktobrī ļaudis būs vieglāk uzbudināmi, iespējami konflikti.

15. oktobrī nav ieteicams lietot alkoholu. Šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt lielākas veselības problēmas.

17. oktobris — labvēlīga diena kaitīgu ieradumu atmešanai.

18. un 19. oktobrī — piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Īstais laiks ģenerāltīrīšanai, jo mājās ilgāk saglabājas tīrība un svaigums, vieglāka enerģētika. Izmazgātā veļa ir tīrāka.